

ZEMZEM

LIST UČENIKA GAZI HUSREV-BEGOVE MEDRESE U SARAJEVU
GODINA LIII - OKTOBAR 2021/REBIUL-EVVEL 1443.
BROJ 212 - CIJENA 2 KM, ZA INOSTRANSTVO 2 €

**500 GODINA
OD IMENOVANJA
GAZI HUSREV-BEGA
ZA NAMJESNIKA BOSNE**

TEMA BROJA:

*Čovjek koji je svoje
bogatstvo ostavio drugima*

“Nazvali smo ga ‘Zemzem’, želeći pri tome da kroz njega napajamo one koji su željni istine potekle iz Kur’ana i Hadisa, koji su željni dobrog vaza i lijepo zabave kroz pjesmu i priču kao što žedni želi ugasiti žeđ blagotvornim djelovanjem bistre vode sa vrela Zemzem.”

Zemzem broj 1, godina 1968.

SADRŽAJ:

- 02 RIJEČ UREDNICE**
ESMA HADŽIĆ
- 03 MIRIS PRVIH BEHARA**
ARMIN ARNAUTOVIĆ I FATIMA HUSEINSPAHIĆ
- 06 MY GREEN DEAL**
JUSUF BUKVA
- 07 NASTAVNA PRAKSA PROFSORA MEDRESE MEĐU NAJBOLJIMA U EVROPI**
- 08 MEDRESA FLASH**
ELMIR BAJRAKTAREVIĆ I TARIK IBRAHIMOVIĆ
- 16 PISMO PRVAČIĆIMA**
DŽENANA SMAJIĆ
- 17 NESVAKIDAŠNJA DOBRODOŠLICA**
HAMZA BAJRAKTAREVIĆ
- 18 PREDSTAVLJANJE PRVIH RAZREDA**
- 24 ČOVJEK KOJI JE SVOJE BOGATSTVO OSTAVIO DRUGIMA**
SABRINA VEHAJ
- 28 500 GODINA OD IMENOVANJA GAZI HUSREV-BEGA ZA NAMJESNIKA BOSNE**
MAIDA ČERIMOVIĆ, PROF.
- 30 POSJETA IZLOŽBI**
HAMZA BAJRAKTAREVIĆ, SENAD BEŠIĆ, ABDULKERIM SELIMOVIĆ I ELДАР ŠABIĆ
- 33 ŠTA SE SVAKOG PETKA UČI U BEGOVOJ?**
ISMAIL ALIBEGOVIĆ, MUHAMED MEHIĆ I ASMER TOPALOVIĆ
- 34 INTERVJU SA ZEJNEB MUSIĆ**
ADVİJA MEMIŠEVIĆ I MEDINA ZUBAČA
- 37 STAZA SPASA**
SUMEJA HAŠIĆ
- 38 MEVLUD**
HADŽERA ČELOVIĆ, AMINA KLISURA I HATIDŽA OPARDIJA
- 40 DRAGULJI UMMETA**
NAHLA ALAGIĆ I ILMA MUJKIĆ
- 42 ŠTA GAZIJE RADE U SLOBODNO VRIJEME?**
AMINA BEJTIĆ I EHLIMANA HASAGIĆ
- 44 VREMEPLOV**
DALILA ČOVRK I SABRINA VEHAJ
- 46 VAŽNOST DOVE U ŽIVOTU MUSLIMANA**
SENAD BEŠIĆ
- 58 ZAJEDNO U DOBRU**
HFZ. HAMZA ATTAR
- 50 VUKOVI 21. STOLJEĆA**
SABAHETA AHMETAGIĆ, PROF.
- 51 ŽARGON MEDRESLIJA**
ISMAIL ALIBEGOVIĆ, AHMED BEŠIĆ I AMINA KAHRIMANOVIĆ
- 52 ISPUNJALJKA**
ŠEJMA BEŠIĆ I SARA HODŽIĆ

Pokretač i izdavač:
Udruženje učenika Medrese
“Gazi Husrev-beg”

Glavna i odgovorna urednica:
Esmā Hadžić

Zamjenik glavne i
odgovorne urednice:
Armin Arnautović

Tehničko uređenje i DTP:
Lamija Basarić

Koordinatorica:
Maida Čerimović, prof.

Redakcija:

Merjem Ajkunić, Nahla Alagić, Ismail Alibegović, Hamza Attar, Lukman Bajbajić, Elmir Bajraktarević, Hamza Bajraktarević, Amina Bejtović, Senad Bešić, Ahmed Bešlić, Šejma Bešlić, Jusuf Bukva, Dalila Čovrk, Hadžera Čelović, Ehlimana Hasagić, Sumeja Hašić, Sara Hodžić, Tarik Ibrahimović, Halima Išerić, Amina Kahrmanović, Amina Klisura, Muhamed Mehić, Advija Memišević, Ilma Mujkić, Hatidža Opardija, Dina Pepić, Abdulkerim Selimović, Dženana Smajić, Eldar Šabić, Asmer Topalović, Sabrina Vehab i Medina Zubača

Fotografi:

Edin Imamović i Rejhana Selimanović

Lektori:

Melika Mujala, Mustafa Sinanović, Dalida Softić i Edina Spahić

Adresa:

Redakcija lista “Zemzem”
Sarači 49, 71000 Sarajevo

email:

urednikzemzem@medresasa.edu.ba

Telefon:

+387 61 170 465
+387 62 441 517
+387 62 405 054
+387 60 3535 228

Štampa:

Tiraž: “Dobra knjiga”
1200 Sarajevo

Riječ urednice

Utjeka DOBRA

Tebi, Koji si dopustio hartijama ovog lista da bivaju svjedoci očuvanja emaneta Gazi Husrev-bega. Tebi pripada sva zahvala ovog i Onog svijeta. Neka je Milost Najmilosnijeg spuštena na Poslanika, s.a.w.s., njegovu časnu porodicu i ummet, plemenite ashabe, te na sve one koji svojim djelovanjem utječu na napredak naše zajednice i nesebično poklanjaju sebe za uspjeh svih nas.

Prije 500 godina Gazi Husrev-beg je imenovan za namjesnika Bosne. Za vrijeme svoga djelovanja, u Bosni je izgradio brojne hajrate ostavljajući neizbrisiv trag. Zbog toga, tematika prvog broja ovogodišnjeg "Zemzema", posvećena je njemu.

Gazi Husrev-beg u svojoj Vakufnami iz 1531. godine kaže:

"Svakog umnog i razboritog će se dojmiti da je ovaj svijet prolazan i zavičaj dosade i nesreća. Nije svijet ni kuća ni stan, on je tek prolaz kroz koji se ulazi u kuću spasenja ili pakao, a za to je pametan onaj, koji se na ovome svijetu ne prevvari, koji mu ne vjeruje, koji ga ne gleda ljubavnim očima, te mu se ne prilagodi."

Odrednica našeg života temelji se na djelima koja proizlaze iz nas samih. Refleksija dobra kojeg uradimo odrazit će se prvenstveno na zasluženu deredžu mjesta ka kojem, htjeli to ili ne, koračamo, ali i na kvalitet ovdunjalučkog putovanja. Po principima Stvoritelja, učinjen hajr nikada ne može biti uzaludan niti zaboravljen. Počevši od iskrenog osmijeha upućenog drugom, preko davanja sadake pa do ostavljanja trajnog dobra kojim će se okoristiti hiljade i hiljade duša željnih znanja, truda ili spokoja, gradimo bedeme tvrđave koja će govoriti o nama i onda kada utonemo u posljednji sanak.

Cijenjeni čitaoci učeničkog lista "Zemzem", nadamo se da će prvi ovogodišnji broj u vama probuditi želju za činjenjem dobra, ugledajući se na primjer našeg emira Gazi Husrev-bega, skromnog čovjeka koji je svoje nebrojeno bogatstvo ostavio na raspolaganje drugima, te da ćete uživati osjećaj sreće i blagostanja iščitavajući retke tekstova na kojima su vrijedno i na najbolji način radili evladi velikog vakifa. Budite od onih koji daju drugima krila da polete, čije riječi bivaju mehlem i koji nikada ne posustaju u utrci čiji ishod ne može biti neuspjeh, vodeći se riječima našeg Stvoritelja: "...zato se natječite ko će više dobra učiniti..." (el-Maide, 48.)

Želim vas podsjetiti da je glavna i odgovorna urednica, zajedno sa članovima redakcije, uvijek na raspolaganju, te da sve upite, sugestije ili kritike možete slati na naš mail urednikzemzem@medresasa.edu.ba.

S poštovanjem i selamom, ugodno čitanje!

Ezma Hadžić

MIRIS PRVIH BEHARA

U petak, 21. maja 2021. godine, direktor Gazi Husrev-begove medrese, doc. dr. hfz. Mensur Malkić sa pomoćnikom direktora za nastavu Halimom Husićem upriličio je prijem za Armina Arnautovića, učenika trećeg razreda i Fatimu Huseinspahić, učenicu četvrtog razreda Gazi Husrev-begove medrese, koji su na ovogodišnjem kantonalnom takmičenju iz Bosanskog jezika i književnosti za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo, u konkurenciji škola sa gimnazijskim planom i programom, osvojili prva mjesta. Prijemu su prisustvovali i njihovi mentori Maida Čerimović i Edin Balta, profesori Bosanskog jezika u našoj školi. Ovogodišnje kantonalno takmičenje iz Bosanskog jezika i književnosti za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo, zbog specifične situacije uzrokovane pandemijom virusa COVID-19, organizirano je kao takmičenje u pisanju literarnih radova, eseja ili kritičkog teksta. Naši učenici su se takmičili sa učenicima drugih i trećih razreda srednjih škola koje rade po gimnazijskom nastavnom planu i programu na temu: "Ljubav! Ta riječ mi zvuči tako čudesno, da mislim, sve što izvire iz ljubavi mora biti tako čudesno." (Dante Aligijeri/Dante Alighieri) Rad Armina Arnautovića, pod šifrom "Miris sarajevskog majskog jutra", osvojio je prvo mjesto u konkurenciji učenika drugih razreda gimnazija, dok je rad učenice Fatime Huseinspahić, pod šifrom "Behar", zauzeo prvo mjesto u kategoriji učenika trećih razreda gimnazija. Direktor je čestitao učenicima i njihovim mentorima na postignutom uspjehu i uručio nagrade učenicima. U nastavku slijede pobjednički radovi.

Armin Arnautović

ŠIFRA:

Miris sarajevskog majskog jutra

"Ljubav! Ta riječ mi zvuči tako čudesno, da mislim, sve što izvire iz ljubavi mora biti tako čudesno."

(Dante Aligijeri/Dante Alighieri)

Sve stvoreno stvara se iz ljubavi, od ljubavi, za ljubav. Istinska svrha svakog djela jezikom izgovorenog ili rukom napisanog krije se u namjeri da se neka ljubav ostvari. Kako onda ljubav može biti motiv za hrđave postupke? Je li ljubav sasvim univerzalan i kategorično pozitivan pojam i pozitivna pojava, ako znamo da je moguće i pogrešno voljeti pa ljubav zna i zaboljeti, ne samo onog koji voli, već i voljenog. Znanje o ljubavi ne postoji iako svakojakih pravilnika o ljubavi ima i bit će ih sve dok je grešnih kojih je prije bilo mnogo, danas previše, a neizvjesno je koliko će ih biti sutra. Ljubavna formula je, uistinu, čudesna. Ona ne postoji, a nalazimo je u svemu, razumu se na vaganje ne da što je čini nedokučivom. Ljubav je jedina partija šaha u kojoj pijun ima šansu biti glavna figura. Čovjek svoj životni list najmanje piše vlastitom rukom. Zapis je to utkan u vrijeme i prostor čiji sadržaj niko ne pročita u cjelosti, a svako želi biti njegov pisac jer, tobože, zna sve. Dapače, jedan glas ih dijeli od dječaćkog sna pa svi uspijevaju biti pisari misleći da njihovo pero ima stvarnu moć dok pisci bivaju sahranjeni u odsustvu nepozvanog gosta - ljubavi. Svako je iskusio udarac lanca jednog od mnogo milijardi koji lančaju i pucaju istovremeno tražeći parnjak s kojim se mogu spojiti preko samo jedne karike. Mnogi će propasti i pasti u duboki kal, opleteni žabokrečinom do svog konačnog iščezavanja. Trijumf će ostvariti oni koji su svoje lađe gradili zakonima koje nemaju gdje pročitati niti ih je napisao neko iz Arhimedovog društva. Oni su napustili svoja siromahska odijela od zlata ili čohe i ogrnuli se veličanstvenim plaštom čija je kragna na nebesima, ali svoj kraj ne prlja na zemlji. Razgovaraju jedinstvenim jezikom u kojem svaka izgovorena rečenica preko sluha mekano dolazi ka duši i šije osmijeh na ljudska lica. Njihova šutnja nije turobna i nije tu zbog

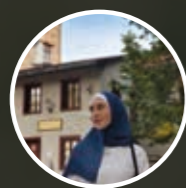

trošnosti riječi i tema. Umiju očima govoriti, srcima vidjeti i čuti i onda kad ne gledaju niti slušaju. Prisutni su među nama, nisu daleko, ali ih moraš potražiti ako želiš da ih nađeš. Svijet je bez njih kao proljeće u kojem grane ne olistaju a voće ne obehara. Ipak, oni su samo ljudi, vječnost će dočekati negdje drugo i svako buđenje može biti tamo. Da bi imali dobro, dobro moraju i dati jer ljudima pripada samo ono što daruju. Brave vrata iza kojih je sreća skrivena otključavaju se samo ključevima ljubavi kojih ima u otvorenoj i zatvorenoj šaci. Pojavit će se i poneki kobac koji će željeti dukatom kupiti jedan, pa još jedan i tako uzaludno sa džakom novca na leđima trčat će od bravara do bravara i svaki će kupljeni biti dokon.

Ljubav je stabilan kajak čak i onda kada se upadne u maticu rijeke, makar i ta rijeka bila rijeka ljubavi jer je ljubav životopisna kao što je voda zemljopisna. Pogledaš li u kanjon, divit ćeš se isturpijanim stijenama. Pogledaš li u dolinu, zurit ćeš u beskrajnu ravninu, željet ćeš reći da je sve što vidiš čudesno, ta slika će te ostaviti bez daha, napojenog, iako ni gutljaja vode nisi uzeo. Za prost um nekog putnika su i Verterovi zapisi o čežnji za Lotom čista ludarija pisana jezikom "besposličara". Posmatrajući ih, dosadit će mu, pa će krenuti obalom nizvodno i sretati nove zaljubljenike, vidjeti da svaki istom rijekom plovi. Razlikuju im se samo plovila, neko je nakaradno, neko pouzdano, ali je svako svome kapetanu dovoljno. Srest će sparušenog svirača čija su vesla muzika i flaša, zatim će vidjeti materijalizirano vrijeme i strpljenje na izlogu maketara, opčinit će ga koferi puni pjesama sa posvetama, bodro će pješačiti i čuditi se sve dok se pred njim ne suzi obala. Tu će ga u surgun tjerati odluka o nastavku putovanja i traganja za ličnom istoznačnicom riječi ljubav. Ukoliko ne bude hrabar, ostat će sam u bespuću sa neutaženom željom da objasni sebi kuda i zašto idu ti silni fanatici. Znao je to i Dante dok je kroz kaljuže krugova pakla stremio ka trijumfu ljubavi koja vodi u raj.

Šta je ta magična riječ koju je nekada zabranjeno izreći zbog rizika od neostvarenja, zbog grobova koje je iskopala? Pod vodom su mnoga srca probijena strelicama i kopljima ljubavnim, pa kako je čudesno ono što ubija? Najbolji odgovor će dati rane borca koji je svoju mladost poklonio rodnoj grudni, očeve žuljevite ruke i majčino izborano lice kao svjedočanstvo bezuvjetnog žrtvovanja za čistu ljubav pruženu djetetu. Znaj u mladići Azre boli života bez ljubavi priželjkujući smrtni ishod u bitkama.

Duša koja voli, zauzvrat traži da bude voljena, da bere plod svoje sjetve, a naći će ga u Božijem, ljudskom ili nečijem drugom okrilju. Cijeli svijet počiva na ljubavi i ne bi bio tako čudesan da je drugačije. Ne bi nijedno zdanje niklo da njegov mimar nije zaljubljeno iscrtavao obrise građevine niti bi se na Zemlji čuo glas novog života, najzen bi odložio svoj naj i zaspao. Jad na Zemlji se stvara ondje gdje umjesto ljubavi srcima vlada ravnodušnost. Ljubav je najsvetije osjećanje i najvredniji imetak i sve što izvire iz nje istkano je čudesnom iglom.

Fatima Husseinspahić

ŠIFRA:
Behar

“Ljubav! Ta riječ mi zvuči tako čudesno, da mislim, sve što izvire iz ljubavi mora biti tako čudesno.”

(Dante Alighieri/Dante Alighieri)

U potpunom krah ličnosti, životnog puta, sreće, svega onog što čini bit - poput klice - pojavi se upravo ljubav. Pronađe novo svjetlo i postaje ono što nas sačinjava a sve drugo ostaje u prašini, one iste, ruševne duše. U najvećim tminama noći, ona postaje mjesečina koja osvjetljava put i lualicu vodi do kuće a hartiju tjera da bude ispisana ljubavnim hirovima da bi sačuvani od zaborava bili. Zbog nje, ponovo slušamo nečiji jad, a koji ispisa i Werther zbog neprežaljene muze

utkane u njegovom bivstvu, nadajući se da će ovaj put kraj biti drugačiji. Zbog nje prijestolje ostaje prazno i loza uglednika zanemariva a Kihotove borbe sa vjetrenjačama postaju razumom prihvatljive. Zbog nje sve tako zvuči čudesno da zbog stanja opijenosti tom zaljubljenišću ne sumnjamo u ispravnost postavke sa početka rečenice.

Početna faza, zaljublivanje, zbog uticaja dopamina, serotonina i drugih hormona sreće potpadaju pod pojam "čudesno" o kom se postavlja rasprava i njegovom povezišću sa jednom od više složenih emocija. Opisujući ljubav kao složenu emociju E. Selimović je povezuje sa egoizmom, odnosno posesivnošću i požrtvovanošću te osjećaju ovisnosti o drugoj osobi - što su zapravo i prve asocijacije spominjući riječ ljubav, analizirajući je sa psihološkog aspekta. U ovom kontekstu, ljubav stavljamo u realno vrijeme i prostor, povezujemo je sa stvarnošću i odbacujemo kontekste nerealnog - ona postaje čovjekova potreba, stanje koje ga upotpunjuje i čimbenik u razvoju emocionalne i socijalne inteligencije. Upravo takva ljubav je nazvana "savršena ljubav" kao spoj tri ključna elementa: emocionalne intimnosti, strasti i predanosti, od kojih svaka stavka jednako upotpunjuje koncept opjevanih ljubavi. U svojoj triangularnoj teoriji ljubavi, R. Sternberg ističe 7 vrsta u kojima vidimo nejednakost udjela tri ključna elementa, izuzev spomenute vrste, što nam ukazuje na postojanost ali ne upotpunjenost ostalih. Prema tome, tamo gdje je preovladala strast možemo je staviti, kratkoročno, u kontekst "čudesnog" oslanjajući se na osjećaje koje pobuđuje. Naši prvi dodiri i iskustvo sa ljubavi je majčinska ljubav kako se i navodi u riječima psihologa koji ukazuju na važnost ljubavi od najranijih dana našeg života. Zahvaljujući njoj i drugim popratnim faktorima uviđamo da se iz te ljubavi rađa čovjek, biće koje će biti emocionalno i društveno korisno u svom društvu. Opisujući ljubav i varijacije njena tri ključna parametra možemo iskoristiti i riječi Francisa Bacon, engleskog filozofa, koji kazuje: "Bračna ljubav stvara čovječanstvo, prijateljska ga usavršava ali razuzdana ljubav kvari ga i ponižava." I dok na jednoj strani imamo čudesan nastavak izdanka ljubavi, na drugu, kao primjer navodimo onu koja je vođena nečim materijalnim - iz ljubavi dolazimo do pohlepe i tvrdičluka, iz one koja nas zasljepljuje do ništavnosti bića ili spremnosti za potezanjem okidača. Ili pak jednostavnije, kao što Balzak navodi: "Ko bi mogao odrediti granice gdje slast prelazi u bol, a gdje je bol još uvijek slast?" Kakav bi bio smisao u Plautovoj Tvrdici da nije ustanovljena živim i da tvrđice suštinski znaju voljeti nešto pored blještavog zlata ili onog koga proglašiše "medžnunom", zbog svoje Lejle, da nema u tome nešto posebno, da ga ta strast ne izjeda? Ili "gospođa Bovari" koja živi ljubavi nedokučive ljubavniku i ostaje bez duše na svome posljatku? Sve ono što izvire iz ljubavi je čudesno ali ono ne ide u jednom smjeru. Vrlo često te ljubavi dovedu do čovjekovog propadanja jer hodi putevima obrušavanja zasljepljen strašću opustošenog. Vodi ga i praćena u korak, nesretnika dovodi pred ponor a da ni sam ne primijeti svoj kraj i put u nepovrat zbog strasti i ljubavi koja mu koprenu na oči stavi a ruke veza lancima.. Iako su prve pomisli na čudesnu ljubav povezane sa tzv. "pozitivnim" emocijama zbog očekivanog krajnjeg lijepog ishoda možemo reći da su i sve ostale ljubavi čudesne, ako ne u tom smjeru, onda sigurno u nekom drugom jer je nevjerovatno, pa krajnje čudesno, šta jedna ljubav ili strast čovjeku mogu načiniti, njegovom duhu i njegovom biću. A sasvim je opravdano šta čini kada je zaludenom i lijek i bolest, kada joj se stvorenje upotpunosti preda - "Ispunio sam se s tobom. Koža, krv, kosti, mozak i duša. Nema mjesta nedostatku poverenja ili nepovjerenja. U ovom postojanju nema ništa osim toga..."

U konačnici, istinski se slažem sa Danteovom mišlju no, sigurno, ne na način kako se površinski navodi u samom iskazu. O ljubavi, kakvoj god da je riječ, najlakše je postavljati sud posmatrajući je sa strane. Postavljeni sud svoj potpuni oblik dobiva na kraju, na završetku te iste o kojoj je napisan. Iako većinski vođeni lijepom spoznajom opjevane ljubavi sa početka, ne možemo je vidjeti kao posmatrača jer je njen kraj znatno daleko, a ove koje živimo možda jednog dana budu pričane sa - "Bio jednom jedan..."

My Green Deal

Pripremio
Jusuf Bukva

Grupa vrijednih učenika trećeg razreda Gazi Husrev-begove medrese je tokom raspusta uzela učešće na edukaciji o pisanju projekata za male grantove u okviru projekta My Green Deal, koji je organizovala Uprava za vanjske poslove i dijasporu Rijaseta IZ u BiH u saradnji sa EU. Edukacija je održana u Karadžoz-begovoj medresi u Mostaru gdje su, također, prisustvovali i druge bosanskohercegovačke medrese. Uprava za vanjske poslove i dijasporu kao i Uprava za nauku i obrazovanje Rijaseta Islamske zajednice u BiH, u okviru implementacije projekta My Green Deal/Moj zeleni plan, uputila je učenicima medresa iz Bosne i Hercegovine poziv

za podnošenje prijedloga za projekte manjeg obima. Naši učenici su, zahvaljujući znanju i vještinama koje su stekli na edukaciji, kontinuiranim radom tokom ljetnog raspusta u saradnji sa koordinatorom projekta prof. Elmir Mašićem, napisali dva vrijedna projekta. Projekti su usmjereni na ciljeve Zelenog plana/Green Deal. Implementacijom ovih projekata došlo bi do smanjenja emisije stakleničkih plinova koji utječu na klimatske promjene. Na taj način, učenici Gazi Husrev-begove medrese dali su svoj doprinos podizanju ekološke svijesti u društvu i vlastitim primjerom pokazali kako mladi mogu pozitivno utjecati na ekologiju.

NASTAVNA PRAKSA PROFESORA MEDRESE MEĐU NAJBOLJIMA U EVROPI

Inicijativa “Motivacija mladih – Budi inspiracija” je u januaru 2021. godine, nakon prijave Medrese na konkurs, nominirana ispred Ministarstva za civilne poslove Bosne i Hercegovine za nagradu Evropske mreže za globalno obrazovanje (GENE) uz još četiri inicijative iz Bosne i Hercegovine. GENE je mreža ministarstava, agencija i drugih tijela čija su odgovornost politike o globalnom obrazovanju, strategije, finansiranje i koordinacija na nacionalnom nivou u evropskim zemljama.

Cilj konkursa bio je da ponudi priznanje za nedavno završene ili trenutne inovativne inicijative u globalnom obrazovanju u Evropi koje olakšavaju transformativno učenje, kao i da prikupi primjere inovativne prakse i da proširi učenje od inicijativa globalnog obrazovanja do kreatora politika širom Evrope. Inicijativa “Motivacija mladih - Budi inspiracija”, iako nije dobila glavnu nagradu, izabrana je u kategoriji „Certifikat koji odražava kvalitet u globalnom obrazovanju“ priznajući tako iznimnu dimenziju kvalitete koju sadržava nastavna praksa profesora medrese Edina Balte i Selme Ćerimagić, a ista će biti objavljena u GENE Award 2021. Compendium of Quality in GE. Inicijativa je osmišljena i realizirana u Gazi Husrev-begovoj medresi od 13. do 15. decembra 2019. za učeničke i učenice sa područja bivše Jugoslavije.

Nosilac inicijative bio je debatni klub naše škole “Ad Factum” a u saradnji sa nevladinim organizacijama YIHR BiH i INFOHOUSE. U realizaciji inicijative u školi učestvovali su profesori: Mirzet Hamzić, Edin Balta, Mensur Kerla i Selma Ćerimagić. Neki od ciljeva bili su saradnja sa debatnim klubovima i nevladinim organizacijama, saradnja sa drugim školama, promicanje kulture dijaloga i pomirenja. Glavni cilj bio je upoznavanje učenika sa područja bivše Jugoslavije s ciljem razbijanja predrasuda i stereotipa, svjesni da mnoge predrasude nastaju zbog neznanja i straha te promovisanja otvorenosti i spremnosti na dijalog i o osjetljivim temama. Glavne aktivnosti inicijative bile su: predavanja, interaktivne radionice, diskusije, izleti, obilasci kulturno-historijskih znamenitosti Sarajeva za učenike sa prostora bivše Jugoslavije, te je primjer globalnog obrazovanja koja je umrežila više različitih škola iz različitih zemalja.

12. MAJ

Direktor Gazi Husrev-begove medrese, doc. dr. hfz. Mensur Malkić, upriličio je prijem za Ibrahima Tabakovića, učenika četvrtog razreda Gazi Husrev-begove medrese u školskoj 2021/2022. godini, koji je na ovogodišnjem kantonalnom takmičenju iz fizike za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo osvojio drugo mjesto. Prijemu je prisustvovala i njegova mentorica, Elma Macić, profesorica Fizike u našoj školi. Ovogodišnje kantonalno takmičenje iz fizike za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo održano je 04. maja 2021. godine u četiri srednje škole, u organizaciji Ministarstva za obrazovanje i nauku Kantona Sarajevo. Učestvovao je 61 takmičar u četiri kategorije: GRUPA A1 – mehanika i termodinamika (za prvi razred srednje škole), GRUPA A3 mehanika i termodinamika (za drugi razred srednje škole), GRUPA B – oscilacije, talasi i elektromagnetizam i GRUPA C – optika, atomska i nuklearna fizika. Naš učenik, Ibrahim Tabaković, takmičio se u GRUPI B – oscilacije, talasi i elektromagnetizam i osvojio zapaženo drugo mjesto, te se kvalificirao na XXV federalno takmičenje iz fizike za učenike srednjih škola. Direktor je čestitao Ibrahimu i njegovoj mentorici Elmi Macić na osvojenom drugom mjestu na Kantonalnom takmičenju.

U subotu, 5. juna 2021. godine, u džematu Brijesnica Velika, Medžlis Islamske zajednice Doboj, proučena je hafiska dova Abdurahmanu Hadžiću, svršniku Gazi Husrev-begove medrese, sada studentu Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu. Hafiz Abdurahman je sin Selmira i Edine, rođen u Medini, 11. decembra 2000. godine. Hifz je učio pred profesorom kiraeta, hafizom Omerom Zulićem. Polaganje hifza završio je 16. novembra 2020. godine pred Hafiskom komisijom Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Hafisku diplomu hafizu Abdurahmanu je uručio muftija zenički, hfz. dr. Mevludin-ef. Dizdarević, izaslanik reisul-uleme dr. Huseina-ef. Kavazovića na ovoj svečanosti. Najiskrenije čestitke upućujemo hafizu Abdurahmanu, njegovoj porodici, muhaffizu, džematu Brijesnica Velika i Islamskoj zajednici u cjelini.

12. JUNI

Na međunarodnom turniru u brazilskoj jiu jitsu "Sarajevo open 2021" održanom na Ilidži, u subotu, 12.6.2021. godine, u organizaciji sportskog kluba "BJJ Arena" na kojem je nastupilo 350 takmičara, učenik Gazi Husrev-begove medrese, Muhamed Maglić, osvojio je srebrnu medalju. Muhamed, koji je učenik drugog razreda Gazi Husrev-begove medrese, je u izuzetno jakoj konkurenciji ostvario odličan rezultat i pokazao da se uspješno mogu uskladiti školske obaveze sa sportskim aktivnostima! Ovom prilikom čestitamo Muhamedu, njegovim roditeljima i trenerima na ostvarenom uspjehu!

Ovom prilikom čestitamo Muhamedu, njegovim roditeljima i trenerima na ostvarenom uspjehu!

U subotu, 19. juna 2021. godine, u džamiji džemata Donji Hadžići, proučena je hafiska dova mladom hafizu, Hamzi Attaru, učeniku četvrtog razreda Gazi Husrev-begove medrese. Nakon učenja ašereta koja su učili prisutni hafizi i učenja kratkih sura koje je proučio hafiz Hamza, hafisku dovu je proučio njegov muhaffiz, dr. hfz. Kenan-ef. Musić. Nakon hafiske dove prisutnima se obratio izaslanik reisul-uleme, hafiz Haso-ef. Popara, koji je održao prigodan vaz i uručio diplomu i hediju Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini hafizu Hamzi Attaru. Hifz je učio pred muhaffizom, dr. hfz. Kenan-ef. Musićem, a položio 26. maja 2021. godine pred komisijom Rijasetu IZ-e u BiH u sastavu: hafiz Ismet-ef. Spahić, predsjednik; doc. dr. hafiz Mensur-ef. Malkić, član, hafiz Haso-ef. Popara, član i hfz. mr. Salih-ef. Halilović.

5. JUNI

19. JUNI

Pripremili:
ELMIR BAJRAKTAREVIĆ &
TARIK IBRAHIMOVIĆ

MEEDRESA
Klasika

20. JUNI

U nedjelju 20. juna 2021. godine, u Centralnoj džamiji u Vogošći, MIZ Sarajevo, proučena je hafiska dova Vedadu Čolakoviću, svršniku Gazi Husrev-begove medrese, sada studentu Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu. Hafiz Vedad je sin Kasima i Nihade, rođen u Sarajevu, 13. decembra 2000. godine. Hifz je učio pred profesorom kiraeeta hafizom Omerom Zulićem. Polaganje hifza završio je 16. jula prošle godine pred Hafiskom komisijom Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Svečanosti hafiske dove, osim imama džamije u Vogošći, Muslije-ef. Čelikovića, prisustvovali su i hfz. Ammar-ef. Bašić, izaslanik glavnog imama Medžlisa IZ Sarajevo i dr. Ahmed Purdić, izaslanik muftije sarajevskog. Hafisku diplomu hafizu Vedadu uručio je hfz. Haso-ef. Popara, član Komisije za hifz i izaslanik reisul-uleme Husein-ef. Kavazovića na ovoj svečanosti. Najiskrenije čestitke upućujemo hafizu Vedadu, njegovoj porodici, muhaffizu, džematu Vogošća i Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini.

U ponedjeljak, 12. jula 2021. godine, u Sarajevu pred hafiskom komisijom Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, u sastavu: hfz. Ismet-ef. Spahić, predsjednik, doc. dr. hfz. Mensur-ef. Malkić, hfz. Haso-ef. Popara i mr. hfz. Salih-ef. Halilović, uspješno je položila hifz Mirnesa Mujala-Sijamhodžić i time stekla časno zvanje hafizatu-l-Kur'ani-l-kerim. Ispit je trajao od 3. do 12. jula 2021. godine u prostorijama Gazi Husrev-begovog mekteba. Muhaffiza novoj hafizi Mirnesi bila je Hajra Imamović Zulum. Čestitamo hafizi Mirnesi, njenoj porodici i muhaffizi Hajri.

12. JULI

27. JULI

U utorak 27. jula 2021. godine načelnik Općine Stari Grad Ibrahim Hadžibajrić sa svojim saradnicima posjetio je Gazi Husrev-begovu medresu. Povod posjete bio je završetak radova na rekonstrukciji dvorišta Gazi Husrev-begove medrese. U svom obraćanju prisutnim medijima načelnik Hadžibajrić je naglasio da je učestvovati u projektu koji vraća sjaj i funkcionalnost Gazi Husrev-begovoj medresi za njega bila čast i zadovoljstvo, jer ova institucija treba služiti na ponos svim građanima Bosne i Hercegovine. Ovo je veoma bitan projekat za Bosnu i Hercegovinu, za Sarajevo, jednom riječju za cijeli bosanski narod i Bošnjake. Medresa je najstarija obrazovna institucija u Evropi i trebamo biti ponosni na tu činjenicu. U vrijeme kada je nastala ova medresa mnogi u Evropi nisu ni znali šta je obrazovanje i zato trebamo biti ponosni na nju i uvijek biti spremni da podržimo projekte očuvanja naše historije i tradicije," izjavio je načelnik Hadžibajrić. Direktor Medrese doc. dr. hfz. Mensur Malkić poručio je da je ovo bitan datum, bitan termin i veliki čin za Gazi Husrev-begovu medresu, a na ovaj način okončan je jedan veliki projekat. Osim sanacije dvorišta preuređeno je i spomen-obilježje za učenike i uposlenike koji su dali svoje živote tokom agresije. Cijeli ovaj projekat finansirala je Općina Stari Grad na čelu sa načelnikom Ibrahimom Hadžibajrićem i koristim priliku da se najtoplije zahvalim i zamolim dragog Boga da pomogne načelniku i ubuduće u hairli projektima koje čini," izjavio je direktor Malkić.

U subotu 21. augusta 2021. godine, u džamiji "Kralj Fahd", MIZ Sarajevo, proučena je hafiska dova Bilalu Hamidoviću, učeniku IV razreda Gazi Husrev-begove medrese. Hafiz Bilal sin je Hamida i Maide, rođen u Sarajevu 24. augusta 2003. godine. Hifz je učio pred kurra hafizom Sadikom Ammarom Ebu Humejdom. Polaganje hifza završio je 12. februara ove godine pred Hafiskom komisijom Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini učeći 6 džuzeva dnevno. Hafiz Bilal pobjednik je nekoliko takmičenja u hifzu Kur'ana i redovan učesnik smotri naših najboljih učača Kur'ana. Najiskrenije čestitke upućujemo hafizu Bilalu, njegovoj porodici, muhaffizu, džematu Kralj Fahd, kolektivu Gazi Husrev-begove medrese i Islamskoj zajednici u BiH.

21. AUGUST

4. SEPTEMBAR

U Gazi Husrev-begovoj džamiji u Sarajevu, u subotu, 4. septembra 2021. godine, proučena je hafiska dova Ajni Maglić, učenici trećeg razreda Gazi Husrev-begove medrese. Hafiza Ajna Maglić rođena je 2. septembra 2003. godine, u Medini, KSA, i kćerka je Adnana i Amine iz Sarajeva. Ispit pred Hafiskom komisijom Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini položila je za dva dana, drugog i trećeg aprila 2021. godine, učeći dnevno po 15 džuzeva, u prostorijama Gazi Husrev-begovog mekteba. Nakon učenja Kur'ana prisutnih hafiza, zatim učenja kratkih sura koje je proučila hafiza, i hafiske dove koju je proučio mr. hfz. Salih-ef. Halilović, drugi imam Begove džamije, prisutnima se obratio i hafisku diplomu mladoj hafizi Ajni Maglić uručio je doc. dr. hfz. Mensur-ef. Malkić, izaslanik reisu-l-uleme, dr. Husein-ef. Kavazovića. Hfz. Malkić je prenio selame od uvaženog Reisu-l-uleme Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, kao i čestitke mladoj hafizi, njenoj porodici i njenoj muhaffizi.

U nedjelju, 5. septembra 2021. godine, pred hafiskom komisijom Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, u sastavu: hfz. Ismet-ef. Spahić, predsjednik, doc. dr. hfz. Mensur-ef.

Malkić, hfz. Haso-ef. Popara i mr. hfz. Salih-ef. Halilović, hfz je položila mlada hafiza Emina (Halid) Buljubašić, učenica četvrtog razreda Gazi Husrev-begove medrese u Sarajevu. Ispit je trajao od 23. augusta do 5. septembra 2021. godine u prostorijama Gazi Husrev-begovog mekteba. Muhafiz mladoj hafizi Emini bio je mr. hfz. Salih-ef. Halilović, drugi imam Begove džamije. Hafiza Emina Buljubašić, rođena je u Zenici, 28. decembra 2002. godine. Čestitamo hafizi Emini Buljubašić, njenoj porodici, muhafizu i članovima Nastavničkog vijeća Gazi Husrev-begove medrese. Allah mubarek olsun!

5. SEPTEMBAR

U srijedu, 08. septembra 2021. godine reisul-ulema Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Husein-ef. Kavazović, u pratnji šefa Kancelarije Reisul-uleme Rifata Fetića, posjetio je Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu povodom početka školske 2021/2022. godine. Zajedno sa direktorom Medrese, doc. dr. hfz. Mensurom Malkićem, pomoćnikom direktora za nastavu, Halimom Husićem, upravnikom, mr. Dževadom Plehom i pedagogicom, Sabahetom Ahmetagić, Reisul-ulema je posjetio dva odjeljenja učenika prvog razreda i čestitao im upis i početak školovanja u Gazi Husrev-begovoj medresi. Poručio je učenicima da je Gazi Husrev-begova medresa posebna škola, koja je izvela hiljade uspješnih učenika. „Pred vama su četiri godine u kojima ćete steći časno zvanje svršenika ove škole. Iz ove škole su izlazili najbolji u našem narodu, ljudi koji su zauzimali važne položaje u našem društvu. Vi ste na tom putu sada, učinite ono što su učinili vaši prethodnici“ – rekao je reisul-ulema Kavazović učenicima.

8. SEPTEMBAR

U ponedjeljak, 13. septembra 2021. godine, pred hafiskom komisijom Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, u sastavu: hfz. Ismet-ef. Spahić, predsjednik, doc. dr. hfz. Mensur-ef. Malkić, hfz. Haso-ef. Popara i mr. hfz. Salih-ef. Halilović, hfz je položila mlada hafiza Lamija Šehić, svršena Gazi Husrev-begove medrese u Sarajevu. Ispit je trajao od 30. augusta do 13. septembra 2021. godine u prostorijama Gazi Husrev-begovog mekteba. Muhafiz mladoj hafizi Lamiji bio je hfz. Ibrahim Alparslan. Hafiza Lamija (Enver) Šehić, rođena je u Kaknju, 22. septembra 1994. godine. Čestitamo hafizi Lamiji, njenoj porodici, muhafizu i članovima Nastavničkog vijeća Gazi Husrev-begove medrese. Allah mubarek olsun!

13. SEPTEMBAR

25. SEPTEMBAR

U subotu, 25.09.2021, održan je „Sarajevo East European Brazilian Jiu Jitsu Championship“ u prostorijama hotela „Hills“ na kojem je Shamseldin Huzeifa, učenik trećeg razreda Gazi Husrev-begove medrese, osvojio prvo mjesto. Huzeifa se takmičio u kategoriji „juvenile“ i iz sve tri borbe izašao kao pobjednik. Čestitamo Huzeifi, njegovim roditeljima, kao i njegovom izvrsnom treneru Almiru Kapiću na zavidnim rezultatima i želimo mu sreću u daljem radu.

Općina Stari Grad podržala je akciju učenika Gazi Husrev-begove medrese koji su u okviru manifestacije „Dani Gazi Husrev-begovih hajrata“, organizovali eko akciju čišćenja prostora od Bentbaše do Kozije ćuprije, gdje je učestvovalo oko 400 učenika, učenica i profesora Gazi Husrev-begove medrese. Osim toga, Općina je učenicima Medrese za akciju osigurala materijal neophodan za čišćenje, rukavice i kese za smeće. Učenici i profesori su smeće deponovali na lokacijama predviđenim za to, a nakon završene akcije čišćenja smeće su uklonili uposlenici Odjeljenja za održavanje cestovnih pojasa Općine Stari Grad (Putarska služba). Elmir Mašić, profesor i voditelj ekološke sekcije Gazi Husrev-begove medrese, rekao nam je da je cilj akcije buđenje svijesti o značaju odgovornog ponašanja radi očuvanja okoline, prirode i planete Zemlje.

15. SEPTEMBAR

14. OKTOBAR

U četvrtak, 14.10.2021. godine, u amfiteatru Gazi Husrev-begove medrese u Sarajevu upriličena je svečana dodjela diploma nadarenim učenicima Gazi Husrev-begove medrese koji su uspješno okončali dvogodišnji Access program kojeg implementira Islamska zajednica u BiH u saradnji s Medresom pod pokroviteljstvom Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini. Svečanosti su prisustvovali pomoćnik direktora za nastavu u Gazi Husrev-begovoj medresi prof. Halim Husić i pomoćnik direktora za internat prof. Dževad Pleh, koji su uručili diplome polaznicima kursa, te prof. engleskog jezika Edib Kafadar i svršenci Access programa- dvadeset redovnih i dva pomoćna člana. Zbog sveukupne zdravstvene situacije uzrokovane pandemijom i prema uputama o prevenciji širenja virusa, svečanost je protekla bez gostiju i zvanica iz vjerskog, kulturnog i javnog života.

16. OKTOBAR

U subotu, 16.10.2021. godine, učenici izborne nastave hemija i biologija su, zajedno sa profesorima Muškom Memišević i Dževadom Hećom, posjetili fabrike „Milkos“ i „Sinalco“ u Sarajevu. Posjeti su se dobrovoljno pridružili i učenici nižih razreda. Dolaskom na određite, učenike i profesore je dočekaop uposlenik tvornice „Milkos“ koji je ujedno bio i vodič tog dana. U laboratoriji je upriličeno predavanje o procesima proizvodnje i distribucije njihovih najpoznatijih artikala. Tokom obilaska učenici su bili u mogućnosti doznati od uposlenika koji su to fakulteti potrebni kako bi se i oni mogli zaposliti upravo na tim pozicijama. Izbliza su mogli vidjeti ispiranje ambalaža, punjenje i pakovanje slatkog mlijeka, vajkrema te natanak plastičnih boca iz epruvete. Ovako koncipiranim terenskim nastavama, učenicima se pružaju novi pogledi ka raznim poljima rada kojih mogu biti dio u budućnosti, kao i podizanje svijesti i znanja o porijeklu domaćih proizvoda i načinu njihove proizvodnje.

U utorak, 5. 10. 2021. godine, povodom Dana učitelja, Gazi Husrev-begova medresa organizirala je izlet na Jarčedole. U prelijepom ambijentu vakufskog imanja Jarčedoli, smještenog u podnožju Trebevića, učenici i profesori imali su priliku zajedno provesti lijep dan i učestvovati u raznim aktivnostima u prirodi. Košarkaški i fudbalski tereni bili su mjesta zajedničke igre i raznih takmičenja. Posebno se istaknuo fudbalski turnir muških odjeljenja u kojem su prvo mjesto osvojili učenici IVb odjeljenja. Zahvaljujemo se upravi Gazi Husrev-begove medrese i upravi vakufskog imanja Jarčedoli na podršci i realizaciji ovog izleta.

5. OKTOBAR

BUDUĆIM ambasadorima dobra

Pripremila Dženana Smajić

Tebi, koji si tek stigao i tebi, koja si tek stigla, u nadi da ćeš otvoriti svoje iskreno srce i koristiti sve svoje kapacitete za dobrobit zajednice u budućnosti. Dobrodošao, dobrodošla u dom učenih i nadarenih.

Odabrati pravu srednju školu nije lahko. Štaviše, to je jedna od najtežih odluka u vremenu u kojem živimo. Ti si Bošnjak, nosiš ogromnu odgovornost za koju katkad nisi ni svjestan i imaš obavezu da budeš odgojen, obrazovan i uspješan. U ovoj školi možeš očekivati sve, sve ono što tražiš, jer upravo je tu ključ, do tebe je. Pronaći ćeš ono što budeš tražio, pa te iskreno molim... traži u sebi i drugima iskrenost, ljubav, empatiju, pravednost, milost. Traži znanje, jer je ono tvoja sigurna karta za uspjeh. Sada već postavi ciljeve koje želiš ostvariti, i traži od Onoga Koji sve Čuje i Koji je najbolji Pomagač. Sjeti se hadisa koji kaže:

“Svakom čovjeku koji učini dovu, Allah će dati ono što traži ili će ga umjesto toga sačuvati zla onoliko koliko vrijedi ta dova...” (Tirmizi, Ahmed) Brzo će proći. Čak i brže od hoda iz ulice Hamdije Kreševljakovića 53 do Sarača 49. Na tom putu ćeš pronaći drugare, koji će i tebe predstavljati, pa izaberi najbolje društvo, jer sa najboljim društvom sve je lakše.

Mogu te još zamoliti da zapamtiš da nikada nisi sam/a... Prolazili smo svi kroz teške trenutke i željno im čekali kraj. Često vidimo manu vremena da teče a zapravo, kako bi bilo da teška vremena ne prolaze, da čovjek nikada ne osjeti drugo raspoloženje, da ne spozna druge emocije koje sadrži u sebi, da nikada ne shvati da je period obrazovanja zapravo najljepši iako svi priželjkujemo njegov kraj? Za tebe smo tu, tvoji maturanti i maturantice koji će se potruditi olakšati ti ovaj teški početak, tu su profesori koji svoju misiju rade na najbolji mogući način, a naravno, tu su i naši portiri, naše hadžije koji svake sedmice nas toplo dočekuju i isprate kući, spremačice koje pored iskrenog osmijeha, pažljivo brinu o nama. Svi su oni tu za nas. Na našem prvom času akaida u prvom razredu, profesor Salih Haušić nam je rekao: “Nemojte proći kroz medresu, neka ona prođe kroz vas!” Molim Uzvišenog da iz ove škole ponesete samo najbolje tokom ovog hoda, hoda koji će trajati kratke četiri godine i molim Ga da medresa, kako naš profesor kaže, “prođe kroz vas”, jer ste vi naši budući ambasadori islama.

Sretno!

NESVAKIDAŠNJA DOBRODOŠLICA

Godinama unazad, maturanti i maturantice njeguju tradiciju pripremanja posebne dobrodošlice prvim razredima. Tradicionalno je ovaj događaj organiziran u amfiteatru Gazi Husrev-begove medrese, u nešto svečanijem obliku, ali ove godine, zbog specifičnosti situacije uzrokovane korona-virusom, izašli smo iz ustaljenog okvira organizacije i priredili doček na otvorenom.

Dana 16. 9. 2021. godine, na vakufskom imanju Jarčedoli, pripremili smo izlet rekreativno-zabavnog karaktera uz zanimljiv i inovativan program.

U Gazi Husrev-begovoj medresi, odnos učenika četvrtog razreda i učenika prvog razreda uvijek je bio posebna veza. Maturanti, kao najstariji đaci u školi, iz godine u godinu, pokušavaju što više približiti medresu učenicima i učenicima prvog razreda, olakšati im prve dane i učiniti školu jednim lijepim kućnim ambijentom.

Na početku programa, učenicima se obratio novoizabrani predsjednik glavnog odbora Udruženja učenika “Gazi Husrev-beg” Muhamed Selimović. Poželio je svim učenicima sretan početak nove školske godine a naročito učenicima prvog razreda.

Učenici su imali priliku da se druže, upoznaju i međusobno povežu uz mnoštvo zabavnih igara, povlačenje konopca, skakanje u vreći, turnir u malom nogometu... Pored grickalica i osvježjenja, svim učenicima je bio pripremljen i ručak. Sa željom da im ovaj dan ostane upamćen, maturanti i maturantice su izradili privjeske sa poznatim, medresanskim frazama kao znak uspomene.

“Zaista nisam očekivala da će mi izlet na Jarčedole ostaviti ovako lijep utisak. Budući da smo u ranijem periodu bili spriječeni za mnoga druženja, naši maturanti i maturantice su se potrudili i priredili nam nešto što ćemo svi dugo pamtiti.”

“Kiša koja je padala taj dan, nije nas spriječila da se zabavimo i borimo, te da pobijedujemo u raznim igrama”

“To je naš prvi izlet koji smo željno očekivali i koji je prevazišao sva naša otkivanja.”

Pripremio
Hamza Bajraktarević
Fotografija:
Rejhana Selimanović

Fotografija: Edin Imamović

Medresa. Riječ je to koja je uvijek zvučala kao nešto moje, mjesto kojem pripadam i gdje se pronalazim. Odrastajući, slušao sam priče o velikom Gazi Husrev-begu, divio se njegovoj dobroti i u srcu nosio želju da budem od onih koji koračaju putevima našeg slavnog Gazije. Odrastao sam u porodici u kojoj su imperativ Božije riječi: "Čitaj, u ime Gospodara tvoga Koji stvara.", pa sam sada zahvalan svojim roditeljima, rahmetli djedu i svima onima koji su mi često govorili o tome šta je medresa, da je to ne samo škola, nego i kompletan način života. Godine mog života su se nizale i za tren oka već sam došao do trenutka kada trebam izabrati srednju školu. Međutim, nisam morao birati jer sam znao da je Gazi Husrev-begova medresa moj izbor. Brzo je došao septembar. Rastao sam se od svih onih koje volim, te sam sa uzbuđenjem u srcu došao na adresu o kojoj sam nerijetko maštao - čuvene Sarače 49. Prvih dana minute su trajale kao godine. U mislima sam trčao po livadama svog voljenog Kladnja i jeo hranu koju su spremile ruke moje majke, ali je realnost bila drugačija. Svakog jutra me budilo "Dižite se, Husein-kapetane i Ban Kuline, da vidite kakve Bosna ima sinove...". Trebao sam se navići na unaprijed isplanirano vrijeme, upoznati mnoštvo novih lica te se predstaviti najmanje deset puta dnevno. Danas, nakon više od mjesec dana provedenih u Medresi, moje srce ispunjava smiraj, zadovoljstvo i zahvalnost Dragom Bogu što sam jedan od Gazija. Siguran sam da će ove četiri godine biti najljepše godine mog života, ali isto tako sam siguran da će proći veoma brzo, te ću uskoro u rukama držati diplomu i biti svršeni ove najbolje škole na dunjaluku. Molim Onog koji znanje daruje, da mojim kolegama i meni podari snage da prebrodimo sve teškoće, da naše znanje proširi i učini nas onima kojima je On zadovoljan; da kroz život o Medresi pričamo samo najljepše jer Gazi Husrev-begova medresa to, uistinu, i jeste - nešto najljepše što mi se desilo u ovih sitnih petnaest godina mog života.

Enes Hodžić 1a

Umojim očima, medresa je predstavljala običnu srednju školu koja uz obrazovne elemente prakticira obavljanje dužnosti muslimana i ništa dublje od toga. Bila je potpuno nepoznata stanica života na kojoj nikad nisam mislila zastati. Nisam je gledala kao svoju budućnost tako da ni priča o medresi nije bila česta tema. Međutim, u neobaveznom razgovoru sa sestrom, spominje se ideja o upisivanju Gazi Husrev-begove medrese. Iako nije izrečena sa namjerom da u meni zaista probudi želju za medresom, sestrin prijedlog mi je danima odzvanjao u mislima. Spletom okolnosti, Gazije su sutradan gostovali u našoj školi promovirajući Medresu. Letak o Medresi koji smo dobili od njih, stavila sam u knjigu na jednu od onih polica koje samo prašina posjećuje, potiskujući unutrašnje glasove koji su me upućivali na razmišljanje o medresi. Tako je ono i samo izbljedito i priča o medresi je završena. Barem sam tako tada mislila sve dok mi sudbina nije pokazala da planove kroji samo Uzvišeni i da smo mi oni koji ih slijedimo bez obzira na vlastitu intuiciju. Kraj osnovne škole za mene je bio veoma konfuzan period, s obzirom na dileme koje su me okupirale tada. Nakon dužeg vremena, prišla sam polici na kojoj se nalazio zaboravljeni letak. Uzimajući jednu od knjiga sa police, letak je sletio na pod i kao da je u meni svojim padom raščistio sve dileme i brige koje su me mučile u tim trenucima. Bio je to znak, išaret i definitivno najbolja odluka u mom životu. Prašnjava polica i pad zaboravljenog letka u meni su izbrisali sve nejasnoće i bili su uzrokom mog duhovnog i karakternog poleta. Bila sam jako sretna! Zahvaljujući Svevišnjem, danas ponosno koračam medresom i uživam u onome što je u drugim školama prosto nezamislivo. Jedno je sigurno - nijedna druga škola ne daje iskustvo, znanje i poseban osjećaj koji daje Gazi Husrev-begova medresa.

Amila Batić 1c

Razrednik: Mensur Kerla, prof.
Odgajatelj: Hadžib Šišić

Učenici Ia odjeljenja su:

Alibegović Ahmed, Avdić Muhamed, Babajić Lukman, Bašić Ahmed, Đolović Alija, Džajić Zeid, Emšo Ahmed, Herenda Faik, Hodžić Enes, Ibrica Faruk, Janjoš Kabil, Kadirić Jusuf, Kaknjo Abdulkadir, Kapidžić Kerim, Kapo Zejd, Kovač Musa, Kruščica Bilal, Mehić Muhamed, Mujezinović Bilal, Mujić Emin, Nezirović Selim, Omerović Džemal, Özden Jahja, Selimanović Muhamed, Topalović Asmer, Tufekčić Hamza, Yaman Ahmet Zahid i Zejnilović Ismail.

Ia

Razrednik: hfz. Mensud Đulović, prof.
Odgajatelj: Hadžib Šišić

Učenici Ib odjeljenja su:

Bjelić Abdusamed, Brkić Imran, Čauš Abdulah, Čengić Ahmed, Drapić Mustafa, Duraković Abdullah, Džanko Zejd, Halilović Husejn, Hasanović Osman, Huseinović Muhamed, Isaković Muamer, Jašarević Zejd, Kolić Anes, Kolić Bilal, Malagić Ernad, Mešić Ensar, Mujezinović Almin, Muratović Imran, Nadžak Zekerijah, Omerović Mahir, Pašić Ahmed, Patković Ali, Ramić Zekerijja, Redžić Malik, Smajić Vedad, Škulj Ešref i Yildirim Hamit Erdem.

Ib

Razrednica: Jasmina Šečerović-Botonjić, prof.
Odgajateljica: Ajla Poturović

Ic

Učenice Ic odjeljenja su:

Akšamović Nadira, Avdagić Samija, Bešo Irma, Botić Amila, Čolić Dželila, Čeho Nedžmija, Čelović Hadžera, Dževlan Fatima, Hamidović Esmā, Hodžić Medina, Husić Ajša, Imamović Nefisa, Kadić Umihana, Kalabić Merjem, Klisura Amina, Kozlić Fatima, Lukač Amina, Memčić Nejra, Muminović Nudžejma, Muslić Hana, Nogo Lamija, Ramić Meliha, Tolja Ilhana, Topoljak Zejneb, Vatreš Medžida, Zaimović Sumeja, Zulić Esmā i Živojević Zejneb.

Razrednica: Seida Mustafić, prof.
Odgajateljica: Ajla Poturović

Id

Učenice Id odjeljenja su:

Alagić Nahla, Aljović Amila, Avdić Emina, Bašić Hana, Borovina Amina, Buljugić Šejma, Drpljanin Lejla, Gurdić Emina, Hodžić Kanita, Hodžić Zehra, Hršumović Hatidža, Kadušić Esmā, Karasalihović Samra, Kukan Sadžida, Mandžuka Amila, Muminović Tejma, Pajević Sabiha, Pajić Amra, Pamić Sara, Poljak Amina, Redžepi Dina, Salković Zehra, Suljkanović Sarah, Šahinbegović Fatima, Šupuk Adna, Tabaković Esmā i Talić Dženneta.

TEMA BROJA:

ČOVJEK KOJI JE SVOJE BOGATSTVO *ostavio drugima*

Ilustracija:

Lukman Babajić

Pripremila

Sabrina Vehab

uz pomoć u informacijama

Merjem Ajkunić

Legendarni Gazi Husrev-beg ispisao je najčuvenije stranice historije Sarajeva tog vremena, pružajući urbanu dimenziju gradu izgradnjom građevina različite namjene, koje je darovao kroz islamsku instituciju vakufa, odnosno povjerivši izdvojena dobra iz svoje imovine, u ime Boga, ljudima na korištenje. Tadašnju kasabu je preobrazio u bogat grad sa razvijenom trgovinom i zanatstvom. Ulagao je u velike građevinske poduhvate i ekonomski razvoj Sarajeva. Njegovoj ogromnoj ljubavi prema gradu svjedočimo i danas. Plemeniti Gazi Husrev-beg učinio je da Sarajevo postane dom mnogih kršćana, pravoslavaca i Jevreja koji su u to vrijeme bili protjerani iz Španije. Utemeljitelj je sarajevske multireligijske kulture. Dozvolom za izgradnju pravoslavne i katoličke crkve pokazao je miroljubiv odnos muslimana prema drugima. Njegova ostavština nas danas podsjeća na njegovu dobrotu i predanost drugima. Ako se osvrnemo na Sarajevo krajem 15. i početkom 16. stoljeća, podsjetit ćemo se da je Sarajevo imalo tri muslimanske mahale, Džemat kršćana i Džemat Dubrovčana, dok je krajem 16. stoljeća imao devedeset i jednu muslimansku mahal, dvije kršćanske i Džemat Jevreja. Gazi Husrev-beg je podigao čaršiju, od kasabe načinio grad od pedesetak hiljada stanovnika. Uvakufio je veliku sumu gotovog novca, riješio je problem pitke vode, te napravio vodovodni sistem, poklonio je razno zlatno i srebrno posuđe, skupocjeni zlatni nakit, nekoliko konaka i kuća... Izgradio je: džamiju, mekteb, Kuršumli medresu, bezistan, Tašlihan, biblioteku, hamam, Gazi Husrev-begovu palaču i još mnogo toga. Gazi Husrev-begu nije bilo dovoljno ostaviti sva ta dobra, pa je uspostavio 200 dućana za održavanje njegovog vakufa, iz čijih sredstava su nakon vakifove smrti izgrađeni Sahat-kula, Morića han i prva sarajevska bolnica.

Narod je volio Husrev-bega i u narodu su se pripovijedale različite priče. Za njega i njegov vakuf se i danas vezuju mnoge legende. Jedna od njih kaže kako je sultan Sulejman jednog dana naredio Husrev-begu da sagradi dvije džamije u Sarajevu, jednu za njega, a drugu za sebe. Husrev-beg je prihvatio zadatak bez pogovora. Nakon što je gradnja džamije završena, Husrev-beg saopćava vijest sultanu u Stambolu. Međutim, do cara su doprle vijesti da je jedna džamija veća i ljepša od druge, pa je Sultan poslao naredbu u Sarajevo koja je glasila: "Husrev-beže, džamija koju si napravio meni – neka bude tebi, a ona koju si napravio za sebe, neka bude moja džamija". Sultan se bojao prevare, no nije znao da je Husrev-beg njemu namijenio veću i ljepšu džamiju. Tako je veća i kićenija džamija postala Husrev-begovom, a ona manja i skromnija Carevom.

Pored džamija, mostova, škola, javnih kuhinja, vakifi su često znali finansirati i izgradnju javnih česmi, kako bi vodom napojili žedne i tako učinili dobro djelo. Česme u Sarajevu su oduvijek bile od iznimne važnosti, bile su mjesto susreta i druženja, te su postale i neka vrsta spomenika zbog svoje važnosti. Najpoznatija česma u gradu je česma koja se nalazi na kamenom zidu pored Gazi Husrev-begove džamije, čiji je vakif Gazi Husrev-beg. Za nju se veže i legenda koja kaže da će se u Sarajevo vratiti ili u njemu ostati svako ko se napije vode sa nje.

Postoji još jedna priča, a ona se vezuje za gradnju musafirhane i imareta - narodne kuhinje. Kada je 1531. godine, Gazi Husrev-beg odredio da se u njegovoj musafirhani svaki putnik, čim dođe, ponudi medom i hljebom, zadužio je svog intendanta, koji se prezivao Somun, da napravi pecivo za potrebe imareta i musafirhane. Glavni uslov je bio da pecivo bude ukusno, jednostavno i brzo napravljeno. Taj intendant je iskoristio turski recept, uz blago prilagođavanje, i napravio pecivo koje mi danas poznajemo kao somun.

Djela slavnog dobrotvora Husrev-bega niko do danas nije nadmašio, niko Sarajevu nije više dao. Sarajevo bi se nekako i moglo zamisliti bez nekog svog dijela, ali bez Baščaršije i Careve džamije teško, a bez Begove džamije i Sahat-kule nikako. Poznata nam je priča o tome kada je Gazi Husrev-beg došao na sud, da pred sudijom prepiše i ostavi sve svoje imanje u dobrotvorne svrhe. Kažu da je dao sve, čak i odijelo sa sebe, te da je ostao samo u košulji. Sud mu pokloni odjeću i kuću da u njoj stanuje dok je živ.

Teško je razumjeti Gazi Husrev-begov čin prepuštanja svoga imetka drugima. Husrev-beg je to detaljnije objasnio u svojoj Vakufnami iz 1531. godine:

"Svaki umni i razboriti čovjek, kada shvati da je ovaj svijet prolazan, 'zavičaj dosade i nesreće', zapravo, kada shvati da ovo nije ni svijet, 'ni kuća ni stan, nego tek prolaz' do Kuće spasenja ili Kuće propasti, zapitat će se šta mu je činiti. Sretan je onaj čovjek koji na sebi priliku uzima te današnji dan na jučerašnji primijeni i koji, čekajući vrijeme smrti, u svome radu ne pogriješi. Dobra djela gone zlo, a najuzvišenije od dobrih djela je milodar, najuzvišeniji milodar je onaj koji ostaje zauvijek, a od dobrotvornih djela opet je najljepše ono koje jest, odnosno koje će se trajno ponavljati. Jasno je da je od trajnih dobrotvornih djela najduže zajamčeno dobročinstvo vakuf. Dok je svijeta i vijeka korist vakufa ne prestaje niti se njegovo djelovanje do Sudnjega dana završava."

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

“Čovjekovo je od imetka ono što potroši u dobročinstvo, a sav preostali imetak nije njegov, nego njegovih nasljednika.”

Vakuf kojeg je Gazi Husrev-beg ostavio iza sebe čuva spomen njegovog imena i općekorisnog djelovanja.

500 GODINA OD IMENOVANJA GAZI HUSREV-BEGA ZA NAMJESNIKA BOSNE Svečana akademija

PRIPREMILA:

Maida Čerimović, prof.

FOTOGRAFIJE:

Abdullah Mujezinović

Historičari bilježe da je 15. septembra 1521. godine, Gazi Husrev-beg imenovan za bosanskog sandžak-bega. U dvije decenije svoga djelovanja, Husrev-beg je Sarajevu i Bosni ostavio dobro koje još uvijek traje. Neupitna je činjenica da je Sarajevo svoj zlatni vijek doživjelo i proživjelo u vremenu Gazi Husrev-begovog najplodonosnijeg djelovanja. Gazi Husrev-begova plemenitost i praktičnost, iz ljubavi prema Svevišnjem, konkretizirane su i postale su trajno dobro u životu ovog grada. Sveukupnost ljudskih potreba tog vremena Gazi-ja je prepoznao i darovao domovini svoga oca.

Vrstan posmatrač prilika danas, neminovno će ostati zapanjen Gazijinom sviješću o stavljanju općih interesa zajednice ispred ličnih. U portretu Gazi Husrev-bega iščitava se potpuni altruizam i briga za drugog koja prevazilazi bilo kakve vremenske okvire i granice. Slika njegove ličnosti svjedoči da je definicija dobra u svojoj suštini ostala ista. Oni koji se koriste Gazi Husrev-begovom ostavštinom i nakon polumilenijskog protoka vremena mogu svjedočiti da hajrat uistinu nosi hajr - dobro. Prilike i okolnosti, običaji i vrijeme mijenjali su se, suština je ostala ista – služiti i koristiti ljudima u ime Onog Koji stvara. Veliki jubilej, 500 godina od imenovanja Gazi Husrev-bega za namjesnika Bosne, obilježen je nizom aktivnosti – naučnim skupom, izložbama, prigodnom hutbom, te svečanom akademijom.

Svečana akademija održana je 15. septembra, 2021. godine, u Velikoj sali Gazi Husrev-begove biblioteke. Akademiji je, zbog propisanih epidemioloških mjera o maksimalnom broju osoba u zatvorenom prostoru, prisustvovalo do 100 zvanica, među kojima su bili: reisu-l-ulema Islamske zajednice u BiH dr. Husein-ef. Kavazović, zamjenik reisu-l-uleme prof. dr. Enes-ef. Ljevaković, ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine dr. Selmo Cikotić, predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta FBiH Mirsad Zaimović, ministar kulture i sporta Kantona Sarajevo Samir Avdić, ministrica za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Naida Hota-Muminović, muftije, direktori uprava Rijasetu i brojni drugi gosti iz vjerskog, kulturnog i javnog života Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Nosilac ove aktivnosti bila je Gazi Husrev-begova medresa.

Svečana akademija počela je učenjem odlomka iz Kur'ana Časnog kojeg je pročitao Mirza Ganić, mujezin Begove džamije. Nakon prikazivanja filma o Husrev-begovim hajratima, prisutnima se obratio mutevelija Gazi

Husrev-begovog vakufa Mustafa Vatrenjak i predočio bitne činjenice vezane za postojanje i djelovanje vakufa.

Akademija je bila prilika i da se dr. Behi Zlatar dodijeli Plaketa za naučni doprinos afirmaciji uloge Gazi Husrev-bega u historiji Bosne i Hercegovine, po odluci Nazirskog vijeća Gazi Husrev-begovog vakufa.

Bitno je napomenuti da je i šira društvena zajednica prepoznala važnost ove godišnjice. JP BH Pošta Sarajevo je u povodu obilježavanja ovog značajnog jubileja štampala seriju redovnih poštanskih maraka sa motivima Gazi Husrev-begovih hajrata. Plaketa i prvi printani primjerak poštanske marke uručeni su reisu-l-ulemi, Husein-ef. Kavazoviću, predsjedniku Sabora IZ u BiH Safetu Softiću, zamjeniku Reisu-l-uleme prof. dr. Enesu-ef. Ljevakoviću, direktoru Gazi Husrev-begove medrese i predsjedniku Organizacionog odbora za obilježavanje 500. godišnjice od imenovanja Gazi Husrev-bega za namjesnika Bosne dr. hfz. Mensuru Malkiću i muteveliji Gazi Husrev-begovog

vakufa Mustafi Vatrenjaku. Reisu-l-ulema Husein-ef. Kavazović obratio se prisutnima i time zvanično otvorio manifestaciju "Dani Gazi Husrev-begovih hajrata" koja je trajala sve do 5. oktobra. Na kraju Akademije, zamjenik reisu-l-uleme prof. dr. Enes-ef. Ljevaković pročitao je dovu.

Ova svečanost obogaćena je i kulturno-umjetničkim programom. Latif Močević, uz klavirsku pratnju Halida Hajdukovića, izveo je himnu Gazi Husrev-begove medrese "Naš emire, Husrev-beže", autora Džemaludina Latića te poznatu sevdalinku o Husrev-begu. Gosti su mogli uživati i u odlomku iz monodrame "Gazi Husrev-beg", u izvedbi Aldina Omerovića, glumca Narodnog pozorišta u Sarajevu.

Voditelji akademije bili su svršenci Gazi Husrev-begove medrese, Amina Kahrman i hfz. Osman Malkić. Druženje je nastavljeno uz ručak u restoranu Gazi Husrev-begove medrese.

GAZI HUSREV-BEG I NJEGOVI HAJRATI

Pola milenija u službi dobra

Pripremili:

*Hamza Bajraktarević, Senad Bečić,
Abdulkrim Selimović i Eldar Šabić*

Fotografije:

Edin Imamović

Gazi Husrev-beg predstavlja jednu od najznačajnijih historijskih ličnosti naše domovine. Rođen je u Serezu (današnja Grčka), 1480. godine, gdje je njegov otac Ferhat-beg bio namjesnik. Tokom perioda od dvadeset godina upravljanja Bosnom, Gazi Husrev-beg je u Sarajevu sagradio: džamiju, medresu, hanikah, bezistan, han, imaret, musafirhanu, hamam, brojne dućane. Njegova džamija smatra se najznačajnijim projektom osmanske arhitekture izvan granica današnje Turske. Četvrtog oktobra nekoliko članova naše redakcije posjetilo je izložbu “Gazi Husrev-beg i njegovi hajrati - pola milenija u službi dobra” u Gazi Husrev-begovoj biblioteci i Kuršumliji.

Izložba “Gazi Husrev-beg i njegovi hajrati - pola milenija u službi dobra” bila je sastavljena je od dva dijela: “Gazi Husrev-begov životni put i biografija” i “Gazi Husrev-begove zadužbine i vakufski objekti”. Prvi dio bio je postavljen u Kuršumliji medresi a drugi dio u Gazi Husrev-begovoj biblioteci. Izložbu su pripremili uposlenici Gazi Husrev-begove biblioteke te uposlenici i saradnici Gazi Husrev-begovog vakufa.

Kako i sam naziv izložbe govori, njen motiv je obilježavanje petstote godišnjice imenovanja Gazi Husrev-bega za namjesnika Bosne. Svečano otvorenje izložbe bilo je 22. septembra 2021. godine. Zatvaranje iste bilo je planirano za peti oktobar, ali je zbog velike zainteresiranosti izložba produžena do desetog oktobra. Priprema izložbe trajala je duži period. Organizatori su rekli da su zadovoljni posjetom, te da je veliki

broj učenika iz Kantona Sarajevo i iz drugih krajeva Bosne i Hercegovine došao pogledati izložbu. Treba napomenuti da je ovo prva izložba ovakvog karaktera. Prva grupa koja je imala čast pogledati ovu izložbu bili su učenici Gazi Husrev-begove medrese koji pohađaju izbornu nastavu iz predmeta fikh i akaid. Na izložbi su bili predstavljeni eksponati iz raznih oblasti, a svaki od njih bio je praćen prigodnim tekstom i slikama. Mi ćemo izdvojiti samo neke.

U eksponatu mangale (predmet pravljen sa svrhom da osvjetljava i grije prostoriju u kojoj je cijela porodica provodila najviše vremena) iz zaostavštine porodice Bejtić, pronalazimo defter sa veoma zanimljivim kazivanjem o Aliji Bejtiću i njegovoj ljubavi prema Gazi Husrev-begu i njegovom životu i djelu. Između ostalog, u defteru piše kako je Alija Bejtić, naučnik i historičar, prvi poslije 500 godina otkrio i ustanovio da je sedma služavka Gazi Husrev-bega Sadžida bila i njegova zakonita supruga. Alija je često putovao u Istanbul i tamo prikupljao podatke o Gazi Husrev-begu, te je jednom prilikom na poklon dobio mangalu koja je zasigurno jedan od najstarijih eksponata na izložbi.

Najstariji pronađeni eksponat među izloženima bila je glinena vodovodna cijev pronađena prilikom građevinskih radova na objektu Gazi Husrev-begovog hamama koja je u vlasništvu Bošnjačkog instituta – Fondacija Adil-beg Zulfikarpašić. U XVI stoljeću osnovan je vodovod dužine sedam kilometara. Voda iz vrela Crnil išla je ispod sela Biosko, preko Strošice, Ploče, Kovača, niz Varoš u Begovu džamiju. Osim za džamiju, vodovod je korišten i za Medresu, Imaret, Morića han, kao i veliki broj javnih česama.

Također, jedan od eksponata bio je i najstariji rukopis kojeg je prepisao nepoznati prepisivač 972/1564. u Medresi. Rukopis je na perzijskom jeziku a riječ je o djelu “Manaqib (Mulla) Ğami” (biografija o Nūruddīn ‘Abdurrahmān b. Ahmad Nūruddīn al-Ğamiju).

Na izložbi smo saznali i da se najviše godišnjih prihoda Gazi Husrev-begovog vakufa trošilo na imaret za ishranu siromašnih, učenika i profesora Medrese i musafira. Sam Gazi Husrev-beg živio je skromno. Nije posvećivao pažnju ličnoj koristi, već hajratima koji će koristiti ljudima. Kroz Gazi Husrev-begov vakuf prošle su razne vojske, vlasti i države koje su propale, a mi ovih dana obilježavamo petstotu godišnjicu Begovih hajrata. To je najbolji dokaz Gazi Husrev-begovog iskrenog nijjeta i njegovog rada u ime Uzvišenog Allaha.

Govoreći o završnim utiscima, jedan od autora izložbe izrekao je sjajnu rečenicu koja nam može biti motivacija i podstrek u životu:

Gazi Husrev-beg je bio toliko skroman da se nije znalo gdje mu je kuća, a bio je toliko imućan i bogat da se njegovi hajrati i dan-danas znaju.

Pet je stoljeća nakon Gazi Husrev-bega prošlo, a ljudi s naših krajeva i dan-danas beru plodove njegovih vakufa. Gazi Husrev-beg nije imao djece, ali svi mi koji koristimo njegove hajrate, a naročito mi medreslije, Gazije, njegov smo evlad. Teško da će iko nadmašiti Gazi Husrev-bega po njegovom dobročinstvu i hajratima, ali, koliko god imali i šta god u životu bili, budimo kao naš Gazija - skromni u onome što samo nama koristi, ali izdašni i imućni u onome od čega cijela zajednica ima koristi i dobra.

ŠTA SE SVAKOG PETKA UČI U BEGOVOJ?

Ukoliko ste ikada bili na džuma-namazu u Gazi Husrev-begovoj džamiji, vjerovatno ste obratili pažnju na neobične stihove koje mujezin uči prije ezana, te vas je možda zainteresovalo značenje tog nesvakidašnjeg govora. Naime, u razgovoru sa hadži hfz. Vehbijom Šećerovićem, dugogodišnjim mujezinom Gazi Husrev-begove džamije, koji je učenje tih stihova, poznatijih pod nazivom “ta’rifa”, preuzeo od prethodnog mujezina, saznali smo da je ona nastala s ciljem izražavanja zahvalnosti velikim vakifima. Tako i Gazi Husrev-begova džamija od 1532. godine pa sve do danas, uobičajava učenje “ta’rife” u znak zahvalnosti velikom vakifu Gazi Husrev-begu. Posebnost “ta’rife” predstavljaju stihovi napisani miješanjem arapskog, turskog i perzijskog jezika. Gazi Husrev-begov vakuf je, kako nam kaže uvaženi hafiz, jedini vakuf na prostoru naše domovine koji je opstao u raznim periodima teškim za našu zemlju, zahvaljujući i Husrev-begovoj sveobuhvatnosti u vakufnamama. U svojoj Vakufnami iz 1531, Gazi Husrev-beg je propisao da se uz pet dnevnih namaza, džumu i dva bajrama, u njegovoj džamiji obavljaju još neki ibadeti. Između ostalog, propisano je da se petkom, pred početak hutbe, sa mahfila prouči “ta’rifa” i da se uče salavati na munari kako bi čaršijski džemat i ljudi iz okolnih dućana došli na džuma-namaz te kako bi im bile napomenute vrijednosti petka.

Ta'rifa 1. dio

بارك الله فيكم، أحسن الله إليكم، طيب الله ألسنتكم، ورضي الله تعالى عنا وعنكم، وعن أولادكم، وعن أئمتنا، وعن كافة المسلمين أجمعين يا أرحم الراحمين. يا ذا بزوح مؤمنات، داء مبارك ما جهل. بزوح فظهنج أي غانة، بي شواه أنبياء وسزور ا شيباء وزهن ماه اولياء، وسزیزده اتقياء. شاه صدر ضفه الضفا. وماه بذر فبه وفا. خضرة محمدا المنظلي صلعم. وبأزواج جهها ربا ربا ضفى وأصحاب با وفي وخلفاء الأاضدين، و أنقة الفهدين. وغلماء أهل اليقين. رضوان الله تعالى عليهم أجمعين. وعلى الخضوض صاحب الخيرات والحسنات. جامع البر والبركات. اعالي خضرة غازي خسزوبك را. إله رؤض إها را. بفتاد لبوز ومشائل سزور. مشرف، وفزنا غرد باد. أمين يا رب العالمين. و باقي مؤمنين مؤمنات، مسلمين مسلمات. شرفا وغزنا بعدا و فزنا. غزشفان كاف أهل ايمان را. مبارك الشریف را. فاتحة الكتاب أمين، عزيزان . (الله الفاتحه)

Pripremili:

Ismail Alibegović
Muhammed Mehić
Asmer Topalović

Fotografija:
Edin Imamović

AJB DOC

AL JAZEERA BALKANS DOCUMENTARY FILM FESTIVAL

FOTOGRAFIJE:
ZEJNEB MUSIĆ

RAZGOVARALE:
ADVIJA MEMIŠEVIĆ
MEDINA ZUBAČA

O tome da Gazi Husrev-begova medresa iznjedri mnoge talente u različitim poljima svjedoči i rad Zejneb Musić, jedne u nizu uspješnih svršenica naše Medrese. Medresu je završila 2019. godine, a svojom svestranošću opravdala je pohvalan status koji je stekla za vrijeme školovanja u našoj školi. U proteklom periodu saradivala je sa poznatom televizijskom kućom, Al Jazeera Balkans. U okviru festivala dokumentarnog filma AJB DOC, Zejneb je imala premijeru autorskog dokumentarnog filma zanimljive tematike.

Svojim filmom ispričala je dirljivu priču o Almiru i Selmi i publici približila temu narkotika na jedan poseban način. Film nosi naziv "Biram život" i kroz njega se prepliću razne emocije ostavljajući dubok utisak na gledaoca.

Zejneb je pristala da redakciji "Zemzema" odgovori na nekoliko pitanja te nas поблиže upozna sa razlozima objavljivanja istog.

**ZEMZEM: ŠTA JE BILA INSPIRACIJA ZA FILM?
ZAŠTO SI IZABRALA SLUČAJ ODVIKAVANJA OD DROGE?**

ZEJNEB: Inspiraciju za film sam dobila kada sam jedne prilike naišla na post djevojke koja je iznijela svoje iskustvo borbe s ovisnošću, nakon čega su u komentarima uslijedili napadi i osude. Istina, spomenuti slučaj se nije desio u Bosni i Hercegovini, ali me to ponukalo da istražim kakva je situacija u našoj zemlji kada je u pitanju problem ovisnosti, s posebnim osvrtom na žensku populaciju. Željela sam kroz film skrenuti pažnju na jedan od većih problema današnjice o kojem se, nažalost, ne govori dovoljno.

ZEMZEM: KOLIKO VREMENA JE TRAJAO PROCES OD PRIPREMA DO GOTOVOG FILMA?

ZEJNEB: Proces snimanja filma je prolazio kroz više faza. Neke su bile zahtjevnije u smislu organiziranja uvjeta, opreme, lokacije i slično. Međutim, najviše vremena sam izdvojila na razradu ideje filma i samu montažu. Držala sam se vremenskog okvira od godinu dana, jer sam se projektom krenula nakon učešća na radionici snimanja filmova mobilnim uređajima koja je održana u sklopu Trećeg izdanja Međunarodnog festivala dokumentarnog filma AJB DOC.

ZEMZEM: DA LI TE JE NEKO ISKUSTVO (KOJE SE VEZUJE ZA MEDRESU) POTAKLO DA DUBLJE RAZMIŠLJAŠ O SAMOJ TEMI, KAKO BI FILM DOBIO OBLIK KOJI TRENUTNO IMA?

ZEJNEB: Medresa je protkana islamskim vrijednostima i uvijek sam razmišljala koliko su te vrijednosti bitne u životima ljudi kako bi bili ispunjeni i sretni. Trebamo govoriti o tim stvarima i skretati pažnju da nedostatak istih može odvesti čovjeka u krivom pravcu.

ZEMZEM: KOLIKO JE LJUDI, OSIM ONIH KOJE VIDIMO U FILMU, POTREBNO ZA REALIZACIJU OVAKVOG PROJEKTA?

ZEJNEB: Kao što sam ranije spomenula, film je sniman mobilnim uređajem. Korištenje tehnologije koja je prisutna u našem svakodnevnom životu u velikoj mjeri olakšava ovaj proces u odnosu na klasično snimanje dokumentaraca. Samim tim, potrebno je i manje ljudi i opreme za realizaciju filma. U nekim slučajevima je dovoljno da upalite mobitel i zabilježite priče koje smatrate interesantnim i prenesete emocije. U slučaju mog filma, imala sam pomoć male, ali vrijedne ekipe koja je uvijek bila uz mene i pomogla mi da ovaj projekat ugleda svjetlo dana.

ZEMZEM: DA LI SI POZNAVALA ŽIVOTNE PRIČE SLIČNE OVOJ I ZNA LI SE KOLIKI JE ZAPRAVO BROJ LJUDI SA OVAKVIM ISKUSTVOM?

ZEJNEB: Slušala sam i čitala o osobama koje su se borile s ovisnošću. Almir i Selma Karadža, dvije posebne i meni drage osobe, jedan su od svijetlih primjera da se može izboriti s ovim problemom. Njihova životna priča me duboko dirnula i zato sam je željela prenijeti i drugima kako bi poslužila kao primjer i pouka. Teško je doći do stvarnog broja ovisnika i ovisnica, jer ne postoji jedinstven registar na nivou države koji prati ovu problematiku. O ovim bolnim iskustvima ljudi se ne usuđuju javno govoriti u strahu od osude okoline, zato je i teško doći do podataka koji govore o stvarnom stanju u našoj državi.

ZEMZEM: KADA BI NEKO OD LJUDI IZ NAŠEG OKRUŽENJA, NEKO KOGA POZNAJEMO, IMAO PROBLEM SA OVISNOŠĆU, ŠTA BISMO TREBALI URADITI?

ZEJNEB: Prije svega, molim Gospodara da sačuva našu omladinu od ovog problema, koju možemo nazvati i bolešću. Osobama koje se suočavaju s ovakvim iskustvom treba pomoći da vrate vjeru u Boga, a onda i povjerenje u ljude. Nažalost, često su izloženi stigmatizaciji zbog čega padaju još dublje u ovisnost. Bitna je i pomoć stručnih ljudi koji mogu i znaju pružiti adekvatnu pomoć. Također, trebamo im pomoći da pronađu želju za boljim životom i da im budemo podrška koliko god je to u našoj mogućnosti.

ZEMZEM: DA LI JE FILM PRIKAZIVAN U NEKOJ OD USTANOVA ZA ODVIKAVANJE?

ZEJNEB: Nadam se da će ovaj film, koji je nedavno ugledao svjetlo dana, poslužiti kao edukativni materijal u ustanovama koje ste spomenuli, ali i u obrazovnim institucijama. Posebno jer je namjera bila djelovati u pravcu prevencije ovisnosti, jer sam film pokazuje težinu borbe s ovisnošću kada ona već nastupi.

ZEMZEM: DA LI IMAŠ U PLANU RADITI JOŠ NEKE VRSTE FILMOVA?

ZEJNEB: Naravno, planiram nastaviti dalje. Ovaj projekat je bio vjetar u leđa i nadam se da ću, uz Božiju pomoć, uspjeti realizirati još projekata.

ZEMZEM: IMAŠ LI NEKU UNIVERZALNU PORUKU KOJOM BISMO ZAOKRUŽILI CIJELU PRIČU ISPRIČANU U FILMU?

ZEJNEB: Život je konstantna borba i ne treba se predavati ako pomislimo da smo dosegli dno. Gospodar prima pokajanje Svojih robova i sve dok u čovjeku ima života, ima i nade.

Staza spasa

Baš je sretna mladost moja
što pred njom je staza tvoja,
staza spasa, mira, nade,
Ahmede Muhammede.

Jednu želju srce krije
da sa tvoga havda pije,
uz šehide i evlije,
Ahmede Muhammede.

Moja duša Rabbi želi
da s Resulom radost dijeli,
po džennetu s njime šeta
i od sreće blista, cvjeta
ko svi oni što ga slijede,
O, Ahmede Muhammede.

Sumeja Hašić

Fotografija:

Rejhana Selimanović

Mevlud

dio života, tradicije i identiteta Bošnjaka

Pripremile:

Hadžera Čelović
Amina Klisura
Hatidža Opardija

Fotografije:
Edin Imamović

Tradicijska postaja ono što se ustaljeno ponavlja neki vremenski period i time biva dijelom nekog naroda. Ona je usko vezana za historiju, a narod bez historije je narod bez identiteta. Bez ustručavanja se može kazati da je mevlud dio identiteta Bošnjaka, a kroz historiju postao je neizostavan dio tradicije koju baštine bosanski muslimani. Ova praksa duboko je ukorijenjena u porodična stabla. Mevlud se definira i kao dio usmene kulturne baštine i kao bitna karika u očuvanju islama na Balkanu. U vremenima koja muslimani pamte po teškom i nezahvalnom izboru: moral ili „uspjeh“, vremenima u kojima se muslimansko

stanovništvo nije moglo isticati u nauci a u isto vrijeme ostati muslimansko, mevlud je odigrao značajnu ulogu.

Kao gotovo jedini način okupljanja, pogotovo kruralnog stanovništva, mevlud je podsticao ljude na ibadet i davao nadu u budućnost. Efekat ovog običaja jasno je vidljiv i u samom odnosu omladine spram mevluda. Za primjer, izdvajamo tekst koji su napisale učenice naše medrese opisujući sve ljepote ovog svetog mjeseca u kojem se učenjem mevluda obilježava datum Poslanikovog, a.s., rođenja:

Nad naš grad polahko, nečujno, spustila se jesen, okićena suhim lišćem i hladnim vjetrom što šapuće svakom prolazniku. Večeras je nastupio mjesec rebiu-l-evvel. Noć je tiha. Čujem samo fijukanje vjetra, baš kao da i on zna da smo u odabranom mjesecu. I on salavate donosi. Mjesec u kojem nam Jedini darova Miljenika posebno je okićen svečanom atmosferom i radošću u srcu. Jesen je, a bijaše proljeće kad zastadoše srca i ne kucaše. Ni zvijezde nisu treptale kad je u mevludskoj noći ugledao svijet naš voljeni Pejgamber. Bijaše proljeće i rebiu-l-evvel kad poželjemo „Selam alejk, Miljeniče, merhaba, ljepšeg dara ljudskom rodu ne treba.“ Vjekovima sljedbenici ummeta našeg Muhammeda, a.s., uče mevlud u čast njegovog rođenja. Svjesni da mi od njega većeg dosta nemamo, učimo mevlude u našim džamijama, kućama... Na taj način podsjećamo na njegov život i poslanstvo. Posebni su osjećaji kada u našim džamijama, okupljeni sa džematom slušamo stihove iz mevluda, donosimo salavate i činimo šefa. „Sve do svoda nebeskoga zavoljeh te, Muhammede. Više nego ikog svoga, šefadžijo srca moga.“

Stihovi jasno kazuju ljubav koja se u mevludu još više veže za one kojima je Poslanik u srcu. Mevlud je značajan, jer njime slijedimo praksu kroz tradiciju. Slijedimo preporuku našeg Miljenika da ga se poslije njegove smrti najčešće trebamo sjećati kroz učenje Kur'ana i slijeđenje njegovog sunneta. Na mevludskim programima učimo ajete Knjige Uzvišene, nižemo stihove ljubavi i čežnje za najdražim bićem. Proživljavamo njegovo djetinjstvo jetima, suosjećamo njegovu mladost i vidimo u njemu uzor zbog poštenja. Kao da smo u pećini s njim dok prima prvu Objavu i divimo se Allahovim, dž.š, moćima kako ga kroz poslanstvo jača. Kao da koračamo s njim i ashabima. Borimo se na Bedru i Uhudu. Ustajemo na noge učeći mu dobrodošlicu i suze se slivaju dok mili glasovi izgovaraju: „Taleal Bedru alejna“. Mevlud je važan, jer smo u prilici da u mjesecu mevluda težimo putu dobra, jačamo vjeru, da koračamo zadovoljstvu Gospodara svjetova tako što ćemo koračati putem kojim je hodio Miljenik.

Jesen i vjetar salavat uče dok se sa džamije smiješe kandilji, najavljujući mjesec u kome se rodio šefadžija iskrenih vjernih srca. Dok nas ezan miluje „...i mi u Bosni, Bože Milosni, mevlud učimo.“ Ti, Uzvišeni, obraduj iskrene robove Svoje, blizinom onog za kime nam srca žude, Ja Muhammed El-Emin.

DRAGULJI UMMETA

Naša medresa iz godine u godinu niže nove dragulje na području hifza. Tako, u ovom broju želimo vam predstaviti četiri nova dragulja, dva hafiza i dvije hafize. Zamolili smo ih da nam napišu kratku ispovijest o svome putu:

Put hifza je kao uspinjanje na planinu, ne vidiš kraj, niti znaš kakve te prepreke na tom putu čekaju. Dužina putovanja je nepoznata pa je zato bitno naoružati se strpljenjem i motivacijom. Moj put hifza započeo je u prvom razredu medrese. Bila sam motivisana drugim učenicama koje su, također, krenule tim putem. Mnogo obaveza i dugotrajan put od kuće do škole, predstavljali su mi poteškoću i gubitak motivacije, zato smatram da je disciplina u učenju važnija od motivacije, jer kada nje nestane, preostaje samo izgrađena disciplina koja će te dalje voditi. Sjeti se: "Sve velike stvari potiču iz malih navika."

h fz. Emina Buljubašić

Odrastala sam uz učenje Kur'ana zahvaljujući porodici, osobito mami koja je u mojoj šestoj godini uočila da brzo učim i upijam ajete Kur'ana Časnog. Moj put hifza počinje u mojoj sedmoj godini, uglavnom kroz društvo u grupama i u školama hifza koje još uvijek redovno posjećujem. U 13. godini, kada sam poznavala pet džuzeva napamet, čvrsto sam odlučila, donijela nijjet da postanem hafiza i tada počinje moje aktivno učenje. 2020. godine, prije odlaska na umru, muhafiza Hajra Imamović-Zulum zadaje mi naizgled nemoguć cilj, da za 19 dana naučim preostala četiri i pol džuzua kako bih svoje posljednje ajete učila na najsvetijem mjestu, ispred Kabe. Uz Allahovu pomoć, uspjela sam za samo 13 dana dovršiti moj prelijepi put. Sljedećih godinu dana sam se pripremala za uvaženu komisiju ispred koje sam za dva dana proučila ajete Svemogućeg. Svako posađeno drvo ima svoje plodove. Ne razmišljajte o rezultatu, trud je vaš dio posla.

h fz. Ajna Maglić

Pripremile:
Nahla Alagić i Ilma Mujkić

Sva zahvala pripada Uzvišenom Gospodaru svjetova sa Čijim dopuštenjem se upotpunjuju ljudske blagodati, a hifz Kur'ana sigurno je od najvećih. Učenje hifza došlo je nekako spontano. Prvo sam zavolio čitanje Kur'ana, a onda jednog ramazana sam počeo učiti suru Fedžr i taj lijepi osjećaj nakon naučenih ajeta ponukao me da istražim temu hifza. Čitanje članaka, hadisa i ajeta koji kazuju o vrijednosti hifza moj je glavni motiv! Počeo sam učiti hifz na kraju osmog razreda, te sam do dolaska u medresu znao 200 stranica, ali kvalitet je došao vremenom, kroz učenje u medresi, gdje sam bio okružen dobrim insanima sa istim interesima. Nisam imao velikih iskušenja tokom učenja, osim što nas ponekad druge obaveze odvrte od ponavljanja naučenih stranica pa ajeti počnu izmicati, kako je kazano u hadisu, "brže nego deva koja se pusti bez užeta", no ipak to ne traje dugo. Savjet za sve koji uče ili planiraju učiti hifz, je da uče dovu u kojoj će tražiti od Gospodara da im olakša učenje i da ih učini od onih koji rade po propisima Kur'ana, te da nastoje pronaći dobro društvo, jer je dobro društvo izuzetno bitno za uspjeh na putu hifza.

h fz. Hamza Attar

Sobzirom da sam svoj put započeo sa pet godina, slobodno mogu reći da je hifz nešto što je pratilo moj životni put. Rastao sam uz hifz i sa hifzom ugledajući se na brata koji je, također, hafiz. Zajedno smo odlazili na halke Kur'ana kod Sadi-ka Ammara Ebu Humejde, što je dodatno jačalo moju želju da naučim kompletan Božiji govor. Najveća podrška bili su moji roditelji, a posebno majka koja se trudila i ustrajala na tom putu vodeći me kroz najljepše životno putovanje koje sam ponosno i sa ogromnim osjećajem zahvale priveo kraju u medresi. Položio sam hifz krajem februara 2021. godine i proučio cijeli Kur'an za pet dana. Iako sam dobio titulu i time zapečatio svoj put, smatram da je, u jednu ruku, on tek započeo jer je hifz kontinuirani proces koji prati život i traži konstantno vraćanje i druženje sa Kur'anom, u čemu i jeste čar ove mu'džize.

h fz. Bilal Hamidović

ŠTA GAZIJE RADE U SLOBODNO VRIJEME?

PRIPREMILE:
AMINA BEJTIĆ
EHLIMANA HASAGIĆ

Pored svakodnevnih obaveza, nizanja velikih i malih uspjeha, čovjeku je potreban prostor u kome će moći izraziti svoju kreativnu stranu i prepustiti mašti da čini velika čuda. Zavirili smo u živote vrijednih Gazija i pronašli pregršt skrivenih bisera. U ovom broju ćemo vas upoznati sa nekim od mnogih talenata koji krase naše učenike.

Učenica trećeg razreda, mlada je nada na polju juda. “Kad god padnemo, moramo ustati koliko god bilo teško i to je ono što se prvo uči na treningu juda”, kazala nam je naša Merjem. Ona je 2019. godine došla priznanje za sportsku nadu Bosne i Hercegovine. Osvojila je osam državnih zlata, dva treća mjesta na balkanskim prvenstvima, zlatne medalje na mnogim međunarodnim turnirima u Italiji, Sloveniji... Merjem trenutno ima preko 100 medalja sa domaćih i međunarodnih takmičenja. Cilj juda je izbaciti protivnika iz ravnoteže i oboriti ga na pod, a kako nam Merjem kaže, sposobnost ustajanja imaju samo oni koji su uporni.

MERJEM MULALIĆ

HALIMA IŠERIĆ

Pohađa drugi razred naše škole. Uvijek je voljela tragati za različitim hobijima. Početkom školovanja u medresi, bazirala se na crtanje i to najviše na portrete, životinje, ruke i realistične predmete. Kada je započela pandemija, imala je više slobodnog vremena, pa je počela istraživati nove hobije. Veliku inspiraciju nalazila je na internetu. Tako je i počela izrada vlastitog nakita. Malo poslije toga, zainteresirala se za bukete od pletenog cvijeća te je započela sa pletenjem tulipana i lavande. Počela je izrađivati i pletene ruže, cekere i bookmarkere. Društvene mreže omogućavaju joj da i drugima pokaže svoje umijeće i oduševljava je kad vidi da se to što pravi, sviđa i drugima.

REJHANA SELIMANOVIĆ

Učenica četvrtog razreda, svoj hobi pretvorila je u mali posao. Rejhana je još jedan pokazatelj da se sve može kada se hoće. Naime, ona svoje umijeće crtanja iskazuje na platnu cekera, te tako daje novu dimenziju, oblik i posebnost ovom modnom detalju. Ona, u skladu sa željama, personalizira cekere, crta posebne detalje i svaki ceker pretvori u novu zanimljivu i jedinstvenu priču. Rejhana je primjer kreativnosti i snalažljivosti, te nam pokazuje kako se na najbolji način može iskoristiti dar kojeg nam Uzvišeni daruje.

MUHAMED GRABUS

Učenik trećeg razreda, ističe se u oblastima elektronike i računarstva. U šestom razredu zalemio je dvije žice na pokvarenom mikrofону i to je bila njegova prva popravka. Uz izrazito interesovanje za elektroniku i računarstvo, proširivanje znanja uz savjete njegovog mentora, nastavnika Benjamina Ljubuškića te bilješki u rokovniku koje je pravio oslanjajući se na YouTube videe, Muhamed je u ovoj oblasti brzo napredovao. Danas, on popravlja kućanske aparate, laptope, svjetla i pojedine elektronske kvarove u automobilu, pravi manje bušilice, auta na daljinski upravljač, bluetooth zvučnike, FM radio-stanice... U devetom razredu, na takmičenju iz tehničke kulture, sa svojom ekipom iz osnovne škole “Čamil Sijarić”, napravio je LED reflektor na baterije i daljinsko upravljanje, koji je mijenjao boje, te su osvojili prvo mjesto. Prošle godine priključio se nešto većem projektu - u jednoj džamiji ugradio je ozvučenje a na kući napravio LED svjetla raznih boja. Muhamed je primjer osobe koja stvari, u bilo kojem slučaju, neće ostaviti pokvarenim - ili će ih popraviti ili će napraviti nešto sasvim novo.

VREMENPLOV

Pripremile:
Dalila Čovrk
Sabrina Vehab

Preminuo je osmanski sultan Sulejman I Veličanstveni. Tokom njegove vladavine Osmansko carstvo dostiglo je vrhunac moći i najveće teritorijalno proširenje. Preminuo je prilikom opsade Sigeta, grada u jugozapadnoj Mađarskoj.

Izveden je prvi let balonom braće Montgolfier, Josepha Michela i Jacquesa Etiennea, u Versaju, pred Lujem XVI, tadašnjim kraljem Francuske.

UVelikoj Britaniji rođena je autorica popularnih kriminalističkih romana Agatha Christie. Ona danas važi za jednu od najuspješnijih književnica svih vremena.

Predsjednik Zapadne Njemačke Richard Karl Freiherr von Weizsacker potpisao sporazum kojim će dvije njemačke države, Istočna i Zapadna Njemačka, ponovo biti ujedinjene.

USarajevu je održan Prvi Bošnjački sabor, zvao se i Svebošnjačkim saborom. Na ovom Saboru je Bošnjacima vraćeno njihovo vjekovno nacionalno ime i promovirano nazivanje jezika bosanskim imenom.

Završena je prva opsada Beča povlačenjem turske vojske sultana Sulejmana I Veličanstvenog.

Mustafa Hilmi ef. Hadžimerović postavljen za prvog reisu-lulemu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

Proglašena je Republika Turska, s prvim predsjednikom, Kemal-pašom, zatvoreni su šerijatski sudovi i medrese, kasnije je ukinut halifat i proglašen Ustav, čime je započela preobrazba Turske u modernu republiku.

Skupština BiH donosi Akt o reafirmaciji suverenosti Republike Bosne i Hercegovine, dok će se referendum o samostalnosti održati nekoliko mjeseci kasnije.

Preminuo Mersad Berber, bosanskohercegovački akademski slikar. Bavio se slikanjem, grafikom, tapiserijom, ilustracijom, te je radio scenografiju i kostimografiju, a 1985. je završio svoj animirani film "Tempo Secondo." Dobitnik je brojnih priznanja.

22.9. 6.9. 16.9. 19.9. 9.9. 15.9. 2.9. 24.9. 1.9. 28.9.
1520. 1566. 1736. 1783. 1828. 1890. 1945. 1990. 1992. 1993.

26.10. 15.10. 16.10. 17.10. 9.10. 29.10. 4.10. 11.10. 27.10. 7.10.
1377. 1529. 1813. 1882. 1892. 1923. 1957. 1991. 1993. 2012.

Osmanski sultanski prijestol preuzeo sultan Sulejman Veličanstveni, poslije smrti oca Selima I.

Umro je njemački fizičar Gabriel Danijel Fahrenheit, koji je 1714. godine usavršio termometar napunivši ga živom umjesto alkoholom.

Rođen je ruski pisac Lav Nikolajevič Tolstoj, jedan od velikana svjetske književnosti.

Završen je Drugi svjetski rat potpisivanjem kapitulacije Japana. Počeo je 1. septembra 1939. godine, strateškim napadom Njemačke na Poljsku.

Formiran je Prvi korpus Armije Republike Bosne i Hercegovine. Bio je to jedan od sedam slavnih korpusa ARBiH.

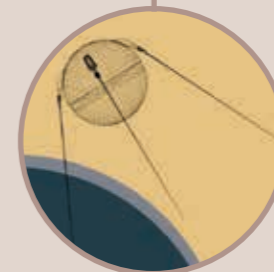
Bosna postaje kraljevinom a za kralja je krunisan Tvrtko I Kotromanić.

Počela je historijska Bitka kod Lajpciga, poznata kao Bitka naroda, u kojoj su snage Šeste koalicije porazile Napoleonove trupe i prisilile ga da se 19. oktobra povuče preko rijeke Bijeli Elster.

Rođen je Ivo Andrić, bosanskohercegovački književnik koji je dobitnik Nobelove nagrade za književnost 1961. godine.

SSSR je lansirao u orbitu oko Zemlje prvi vještački satelit, "Sputnik 1."

Bosanskohercegovačka pošta izdaje seriju od sedam poštanskih maraka sa grbom Republike Bosne i Hercegovine, a njihova upotreba bila je, zbog rata u BiH, ograničena na područje Sarajeva.

Važnost dove u životu muslimana

Pripremio Senad Bešić

Fotografija: Edin Imamović

Kada Uzvišeni u Kur'anu govori o čovjeku, ističe da je čovjek stvoren kao slabašno biće i da je u konstantnoj potrebi da se obraća svome Stvoritelju. Obraća se putem molbi, odnosno dove upućenih Allahu, dž.š. Riječ "dova" vodi porijeklo iz arapskog jezika. Nastala je od riječi "du'a", što u prijevodu na bosanski jezik znači molba, molitva, dozivanje. Kur'an Časni u sebi sadrži mnogo dove. Prva sura u Kur'anu je dova kojom tražimo od našeg Gospodara da nas uputi na Pravi put. I zadnje dvije Kur'anske sure su u kontekstu dove, jer njima tražimo Allahovo utočište i zaštitu. Uzvišeni Allah, dž.š., u Kur'anu navodi i dove poslanika a kao primjer možemo uzeti dovu Adema, a.s.: "Gospodaru naš, sami smo sebi nepravdu učinili, i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni!" Kur'an, dakle, počinje dovom, u sebi sadrži mnoštvo dove i završava dovom. To nam govori kolika je važnost dove u životu vjernika. Činjenje dove je jedan od imperativa Kur'ana, a samim tim je i jedna vrsta ibadeta. Uzvišeni kaže: "Gospodar vaš je rekao: 'Pozovite me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Mi se klanjaju – ući će u Džehennem poniženi.'"

Poslanik, s.a.v.s, u jednom hadisu kaže: "Dova je srž ibadeta", dok u drugom rivajetu stoji: "Dova je ibadet." Oba hadisa bilježi imam Et-Tirmizi u Sunenu. Iz pomenutih hadisa proizlazi da čovjek bez dove ne može ispuniti svrhu svoga postojanja, jer je svrha našeg postojanja činjenje ibadeta Uzvišenom Allahu, dž.š. Dova koju je Muhammed, s.a.v.s., često učio je: "Gospodaru naš, podari nam dobro i na ovom i na onom svijetu i sačuvaj nas patnje u vatri."

Za razliku od ostalih religija, u islamu nema posrednika između onoga koji čini dovu i Onoga kome se dova čini. Dokaz za to su riječi Stvoritelja svih stvorenja: "Kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam sigurno blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli. Zato neka oni pozivu mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu." Islamski učenjaci ističu to da za primanje dove postoje uvjeti i pravila koja se moraju uzeti u obzir. Tu, prije svega, spada čvrsto vjerovanje u Uzvišenog Allaha, dž.š., i iskreno obraćanje Njemu. Prva pretpostavka iskrenosti je postojanje čvrste i stabilne

veze između roba i Rabba. Veze se manifestiraju kroz čovjekovo prihvatanje svega onoga što je Uzvišeni naredio i zabranio. Ukoliko čovjek poštuje u svom praktičnom životu Božije naredbe i zabrane, onda je veza sa Stvoriteljem uspostavljena i čovjekove dove bivaju uslišane. Međutim, ukoliko čovjek u životu ne uvažava, niti slijedi Božije zakone, onda je njegova veza sa Svemogućim prekinuta i dove se ne primaju. U tom kontekstu, imam Muslim bilježi od Ebu Hurejre, da Allah njime bude zadovoljan, da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., spomenuo čovjeka koji je krenuo na dug put. Suočen s nedaćama i opasnostima puta, čovjek je podigao ruke prema nebu moleći: "Ja Rabb! Ja Rabb!" – A njegova hrana i piće su haram, njegova odjeća je na haram način stečena, oni se hrane haramom! Pa kako da takvoj osobi dova bude uslišana. Jednom prilikom je S'ad ibn Ebi Vekkas, radijallahu anhu, zamolio Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da moli za njega da njegove dove budu primljene kod Allaha. Poslanik, s.a.v.s., mu je odgovorio: "Neka ti hrana koju jedeš bude halal i na pošten način stečena, pa će ti dove biti primljene."

Kada je upitan jedan od velikana ummeta, Ibrahim ibn Edhem, zašto se dove ljudi ne primaju on im je rekao: "Vaše se dove ne primaju jer su vaša srca umrtvljena; tvrdite da ste spoznali Allaha, ali ne izvršavate svoje obaveze prema Njemu; govorite da volite Poslanika, s.a.v.s., ali ste ostavili njegov sunnet; smatrate da je smrt istina, ali se za nju ne pripremate; vjerujete da je džennet istina, ali se za njega slabo pripremate; ubijedeni ste da je džehennem istina, a opet od njega ne bježite; kada se probudite iz vašeg sna, preokupirani ste tuđim mahanama, a zaboravljate svoje."

Što se tiče vremena u kojem se dova treba činiti, ona se može činiti u svako vrijeme, ali se treba koristiti prilikama za koje znamo na osnovu određenih hadisa da je poželjno u njima upućivati dove. Islamski autoritet Ebu Hamid el-Gazali u svom djelu „Ihja 'ulumiddin“ kaže: "Dova ima deset adaba: da se traži odabrano vrijeme kao što je Dan Arefata, mjesec ramazan, džuma, zadnja trećina noći i tako dalje; da se iskoriste posebne prilike kao što su sedžda, spuštanje kiše, vrijeme dok se uči ikamet...; okretanje prema Kibli s podignutim rukama; spustiti glas između poluglasnog govora i šaputanja; nastojati da se prvenstveno uče dove koje su prenesene tradicijom; dovu treba činiti skrušeno i ponizno, u nadi i strahu; prilikom učenja dove odlučno tražiti uz ubijedenje da će dova biti primljena; započeti dovu zahvalom Uzvišenom Allahu i salavatom na Njegovog Poslanika; pokajati se, vratiti tuđe hakove, zatražiti halal od onih kojima smo nepravdu ili kakvo zlo učinili." Vjernik treba biti ustrajan u činjenju dove i ne očajavati ako dova ne bude odmah primljena. Za kraj ćemo spomenuti još jedan hadis Poslanika, s.a.v.s., u kojem kaže: "Nijedan musliman neće moliti za neku stvar koja nije grijeh i kojom se ne remete rodbinske veze a da mu Allah neće zbog toga dati jednu od tri stvari: primiti mu dovu tako što će mu dati na dunjaluku ono za što je molio, odgoditi mu ono za šta je molio pa mu dati na Sudnjem danu, ili otkloniti od njega, zbog te dove, neku nesreću i belaj."

Zajedno u Dobru

Pripremio
hifz. Hamza Attar

Fotografija:
Rejhana Selimanović

Za zdrave međuljudske odnose izuzetno je važna iskrenost u djelima. Navraćanje na dobro i odvrćanje od zla, temelj opstanaka i blagostanja svakog društva, već dugo vremena biva ranjiva površina. Narušavanje svih institucija dobra usko je povezano sa političkim uređenjima društva koje ljude uči da svi imaju pravo raditi šta im se prohtije, da njima niko ne treba govoriti šta da rade, te da stavljaju lični interes ispred svega ostalog. Nažalost, mnogi muslimani su prihvatili ove ideje kao ispravne, zaboravljajući da su i vjernici braća, kako je kazano u desetom ajetu sure Hudžurat, ili da su muslimani braća, kako je kazano u hadisu Poslanika, s.a.v.s., a šta jedan čovjek može željeti svome bratu osim samo ono što je dobro za njega?!

Mnogi muslimani kao da zaboravljaju da su dužni otkloniti zlo svojim rukama ili jezikom a ako ovo prethodno nije moguće, dužni su zlo prezreti srcem. Većina voli ići linijom slabijeg otpora, te izaberu posljednju opciju, ili čak ni toliko, a ako se na zlo zanimaju, nismo li onda saučesnici u grijehenju?

Gospodar Uzvišeni u Kur'anu kaže: "Vi ste narod najbolji od svih koji se pojavio. Tražite da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvrćate" (Alu-Imran, 110.). Također, u suri el-Maide, u 78. i 79. ajetu kaže: "Jezikom Davuda i Isaa, sina Merjemina, prokleti su oni sinovi Israilovi koji nisu vjerovali - zato što su neposlušni bili i uvijek granice prelazili; jedni druge od zla što činiše odvrćali nisu. Ružno li je, zaista, to kako su postupali!"

Želimo li biti bolji, trebamo se ugledati na prvu generaciju koju je Poslanik, s.a.w.s., označio kao najbolju generaciju svih vremena. Svakog ko teži uspjehu će dočekati pozitivan rezultat, jer će se on držati pravila koja vode tom uspjehu pa stoga, uzimimo pouku iz prvog ajeta, gdje je kazano da su ashabi najbolja generacija, a odmah zatim se navodi osobina najboljih: "...tražite da se čine dobra djela a od nevaljalih odvrćate." Također, na osnovu drugog ajeta možemo postaviti pitanje: da li bi iko volio biti proklet? Razuman odgovor je, naravno, ne. Stoga je dobro znati šta su radili prokleti, a kao što vidimo iz ajeta, bili su neposlušni i uvijek su granice prelazili i jedni druge od zla koje su činili, nisu odvrćali. Tu musliman dobija formulu i principe kojih se treba pridržavati ukoliko želi biti što sličniji najboljima. Musliman mora biti mudar, oštrouman i principljiv u pozivanju na dobro i odvrćanju od zla. To je ispravno postupanje muslimana, postupanje u skladu sa kur'anskim ajetom: "Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj, i s njima na najljepši način raspravljaj!"

Također, musliman mora imati na umu da onaj ko griješi često ne želi čuti nikakav savjet. Posebnu pažnju treba obratiti na osobu koja je u stanju agonije, ljutnje pa čak i stanju prevelike sreće, jer to su trenuci u kojima ljudi nemaju potpunu kontrolu nad sobom, pa navraćanje na dobro, odnosno odvrćanje od zla, često će proizvesti odbojnost kod te osobe prema tom činu ili komentare: "popusti me", "ne budi dosadan" i sl.

Navest ćemo primjer učenika koji se ružno ophodi prema profesoru zbog slabije ocjene. Nezadovoljan, učenik uz povišen ton i upadanje u riječ, beskrupulozno raspravlja sa profesorom. Drugi učenik, posmatrač tog ružnog prizora ne bi trebao javno, pred cijelim razredom osramotiti tog učenika tako što će pred svima, svojim argumentima ukazati mu da taj njegov čin nije valjan. Puno je korisnije, sa većim izgledima za uspjeh, da ga pozove na neko mjesto daleko od očiju javnosti i porazgovara s njim. U razgovoru ga treba nazivati lijepim imenima, ne povisujući ton, posavjetovati ga i odvratiti od ružnog ponašanja u takvim okolnostima.

Mi, kao ambasadori naše vjere u ovom hladnom stoljeću, moramo težiti ka tome da budemo od onih koji nastoje popraviti najprije sebe, radeći na vlastitoj ličnosti iz dana u dan, a tek potom i druge, naravno, onda kada je situacija za to pogodna, ne po svaku cijenu, i to lijepim pristupom, jer ti „drugi“ su ili naša braća po vjeri, ili prijatelji, ili su samo ljudi koji nas okružuju, a šta brat želi svome bratu, ili prijatelj prijatelju, osim dobra?

21. VUKOVI STOLJEĆA

AN
K
S
I
O
Z
N
O
S
T

Termin anksioznost se često provlači kroz svakodnevne razgovore, objave na društvenim mrežama i debate, a veoma bitno pitanje koje se vezuje za ovu bolest 21. stoljeća jeste da li je anksioznost postala trend ili vrlo važna pojava koja zaslužuje veću pažnju. Razgovarali smo sa pedagogicom naše škole koja nam je dala veoma korisne informacije i podijelila sa nama priču o vuku i dva janjeta koja će nas potaći na razmišljanje o našim strahovima.

A nksioznost je osjećaj nelagode, opće napetosti, zabrinutosti, velikog stresa, panike, straha, nervoze i iracionalnog lošeg predosjećanja. To je nedefinisani strah ili strepnja. Javlja se prilikom umišljanja, tj. predviđanja nekog događaja u budućnosti, ili kada se nenamjerno preувелиčavaju stvarne prijetnje. Često se anksioznost naziva slobodni lebdeći strah. To je najčešće emocionalni poremećaj, ali se može govoriti o anksioznosti kao o osobini ličnosti jer je neki ljudi imaju kao relativno trajnu dispoziciju, tj. spremni su da se u različitim situacijama ponašaju anksiozno. Obično se poistovjećuju strah i anksioznost jer izazivaju slične reakcije u organizmu. Razlika između straha i anksioznosti je u tome što u strahu postoji realna prijetnja u sadašnjosti, a u anksioznosti prijetnja se predviđa u budućnosti kao moguća. I u strahu i u anksioznosti je ubrzan rad srca, ruke se tresu, disanje je otežano, mišići su

napeti, trema je jaka, san poremećen, te se javljaju stomachne tegobe i glavobolja. Uzroci anksioznih poremećaja nisu u potpunosti objašnjeni. Smatra se da anksioznost kao crta ličnosti može nastati u ranom djetinjstvu zbog načina privrženosti roditeljima jer je to centar emocionalnog ljudskog razvoj. Za duševno zdravlje značajno je da dijete osjeti toplinu, bliskost i povezanost sa roditeljima, posebno sa majkom. Strah, anksioznost i tjeskoba su normalne emocije koje doživljavamo cijelog života. Anksioznost se može posmatrati kao normalna prirodna reakcija na događaje oko nas i u nama, kao prilagođavanje na opasnost koju smo primijetili. O anksioznosti, strahu, stresu i njihovom utjecaju na fizičko i duševno zdravlje govori eksperiment Ibn Sine, u eksperimentu su dva janjeta stavljena u odvojene kaveze, koja su bila iste starosti, težine rasta, stada. Svaki dan su hranjena istom hranom iste količine u identičnim uslovima za život. U treći kavez smješten je vuk koga je moglo vidjeti jedno janje, dok je kavez drugog janjeta postavljen tako da ne može vidjeti vuka. Nekoliko mjeseci kasnije, janje koje vidi vuka postaje mrzovoljno, nemirno, mršavo i poslije nekog vremena, iako mu vuk nije ništa mogao uraditi, janje uginje od stresa i straha koji je neprestano doživljavao samo gledajući vuka. Drugo janje koje nije moglo vidjeti vuka bilo je zdravo, uhranjeno i mirno. Možemo uočiti da anksioznost, strah, briga i stres, iako nisu direktna opasnost, mogu nanijeti štetu fizičkom i mentalnom zdravlju.

Trebamo sebi pružiti samopomoć u situacijama anksioznosti:
 -opustiti se i skrenuti misli sa problema
 -imati redovne fizičke aktivnosti i hraniti se zdravo
 -zapisivati svoje misli i osjećanja
 -razgovarati
 Ono što kod muslimana biva poseban lijek za slučajeve poput anksioznosti jeste zikr, dova i namaz te bezuslovno povjerenje u Boga.

Pripremila:

Sabaheta Ahmetagić, pedagogica u Gazi Husrev-begovoj medresi

Pripreмили:

Ismail
Alibegović

Ahmed
Bešlić

Amina
Kahrimanović

ŽARGON medreslija

Mladi imaju svoj poseban žargon karakterističan za različite govorne situacije i društvene grupe. Ni učenici Medrese nisu izuzetak. Prikupili smo neke riječi koje su aktuelne u neformalnom govoru među učenicima i učenicama Medrese.

B	Bajgi/begi/bajagi - kofol, kobiva
Beke - učenice „b“ odjeljenja
Bon - deset feninga
Bunker - stari dio ženske medrese koji je zavučen	O	Obataliti - pokvariti
Otići u život! - izlaz od 3 sata
C	Ceke - učenice „c“ odjeljenja	P	Pir - puše (npr. piri balone=puše balone)
Plafon - odlično, vrh
Prekonakjučer - zakjučer, prije tri dana
Prpa - napeta i teška situacija
D	Deke - učenice „d“ odjeljenja
Dreči - plače	S	Softa - učenik medrese
Spirine - ostaci hrane
Stimulans - dupla sedmica redarstva (za sobne redare)
F	Fazani - učenici prvog razreda medrese
Fele - feninzi	Š	Šlager - osoba koja puno petlja
Špene - broš ili bašlija
Špice - košpice
Šuhveli - nesigurno
G	Generalni - vikend kada čitav internat ide kući
Gušteri - učenici drugog razreda medrese	T	Trefati - pitati slučajnim odabirom u dnevniku (npr. Trefa li profa?)
H	Hadžija - portir u ženskoj medresi iako nije obavio hadž
Hafe - nadimak za hafiza
Hučka - gužva, galama, svađa	V	Vice - učenici trećeg razreda medrese
M	Medresijada - sportska takmičenja svih medresa
Mozak - potkapa
Muzevir - osoba koju sve zanima	Z	Zema - čovjek koji je iz istog grada, mjesta, sela
N	Ne bih da si pita! - nema šanse
Nema dalje! - izraz za najveći kvalitet nečega		

Pripremile Šejma Bešlić i Sara Hodžić

		Prostorija u kojoj se boravi	Radio stanica	Oružje	Zaista, doista (žarg.)	Elektrotehnika	Ninjas in pyjamas
Tableta							
Zadržati se na jednom mjestu							
23. slovo abecede		Jelen (ž.r.)					
Ovca iz Andrićeve pripovijetke							Morska životinja
Dio koji povezuje glavu i trup							
	Čokolada	Književna vrsta	Termoelektrana	Taman		Grad sa fotografije	Akademija nauka (skr.)
Mamina sestra							Igračka
Otvoriti (eng.)					Jennifer Lopez (nadmak)		Način hoda konja
Bor (hemijski element)		Halifa	Tešanjaska voda		Evropska unija		Fudbalski klub
Petlja (eng.)					Televizijski kanal		Versus
Žensko ime					Ujedinjeno Kraljevstvo		Adverbijska odredba
Posjekotina				Pijetao	Tursko piće		Žensko ime
Stablo					Glavni grad Norveške		Ptica
Azot		Rat i...			Geometrijsko tijelo		Insekt
Voda (ar.)					Grad u Turskoj		
	Ja (eng.)				Med i...		
	Boja				Ili (eng.)		
							Kardiografija

“
 VELIKE PROMJENE
 SU DONOSILI
pojedinci,
 DRUGI BI IH
 SAMO *sljedili.*”

Mensur Kerla,
 PROFESOR POVIJESTI ISLAMA I TEFSIRA
 U GAZI HUSREV-BEGOVOJ MEDRESI

A photograph of a stone building with a window and a fountain. The window has a dark metal grille. The fountain is on the left, with water dripping from a spout. The text is overlaid on the right side of the image.

U POVJETARCU
SU JOŠ DOBRA NJEGOVA
miris i biljeg.

AMINA KAHRIMANOVIĆ